GENEL-İŞ

emek

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

Türk-İş ve Teksif tarafından düzenlenen yürüyüşe binlerce işçi katıldı. İşçiler pahalılığı protesto ederken, "Lokavt" adını verdikleri siyah bir tabutu da şehir içinde eller üzerinde dolaştırdılar ve daha sonra bütün milletin gözü önünde yakarak denize attılar. (Telefoto: hha—İzmir)

İşçiler İzmir'de, lokavt ve pahalılığı kınadı

İZMİR, (hha) — Türk-İş ve Teksif Sendikası tarafından düzenlenen, üye sendikalarca da desteklenen 1975 yılının en büyük işçi hareketi İzmir'deki yürüyüş ve mitingle sona erdi. Lokavt ve pahalılık binlerce işçi tarafından kınanmıştır.

Sabahın erken saatlerinden itibaren Basmane meydanında toplanmaya başlayan işçiler, Teksif Sendikası başkan ve üyelerinin önderliğinde, elleri...

İzmir mitingi olaysız geçti

İŞÇİLER LOKAVT'A KARŞI YÜRÜDÜLER

Lokavt yapan fabrikada işçiler direnime devam edecek

Lokavtlar protesto edildi

İŞÇİNİN HOKKINI KİMSE ELİNDEN ALAMAYACAK

İZMİR MİTİNGİNDE HAK İÇİN ONBİNLERCE İŞÇİ YÜRÜDÜ

İŞÇİNİN BİLİNCİ
İŞÇİNİN GÜCÜ
LOKAVTLA
SİNDİRİLEMEZ...

15 günün takvimi

11 MART 1975 SALI

- Almanya'ya giden Ecevit'i Bonn'da kalabalık bir işçi topluluğu karşıladı.
- Libya Devlet Başkanı Muammer Kaddafi: "Türkiye ABD baskısı nedeniyle endişe etmesin."
- ABD Dışişleri Bakanı Kissinger Ankara'dan eli boş döndü.
- İşçi Kurultayı karar alınmadan sona erdi.
- Romanya'da seçimleri Sosyalist Birlik Cephesi adayları kazandı.

12 MART 1975 ÇARŞAMBA

- Ecevit, Alman askeri yardımının açılması için girişimde bulundu.
- Faşizmi protesto eden binden fazla öğrenci sağcıların saldırısına uğradı.
- Yunanistan baskı uygulayarak soydaşlarımızı göçe zorluyor.
- Portekiz'de karşı darbe girişimini önleyen yönetim ABD Elçisinin ülkeyi terketmesini istedi.
- Sadi Irmak ikinci turda da olumlu sonuca ulaşamadı. CHP'nin dışarıdan destekleyeceği DP - Teknokratlar kabinesi 228 oy sağlayabiliyor.

13 MART 1975 PERŞEMBE

- "Milli koalisyon ve geniş tabanlı hükümet girişimi" sonuçsuz kalınca, Irmak görevi iade etti.
- Korutürk, Almanya'da bulunan Ecevit'i yurda çağırdı. CHP Genel Başkanı Pazar günü uçakla yurda dönüp, Pazartesi günü Korutürk'le görüşecek.
- Mardin'in Silopi Kolya Köyü yakınındaki çatışmada üç kaçakçı öldürüldü.
- İzmir DP İl Başkanı lokavt eylemlerini kınadı.
- Alman Çalışma Bakanlığı Müşaviri işsizlik azalırsa Türk işçilerine öncelik tanınacağını söyledi.

14 MART 1975 CUMA

- Korutürk hükümeti kurma temaslarına yeniden başladı.
- Milliyetçi Partilerin ortak liste ile seçime girmelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu belirtiliyor.
- Erbakan: "CHP'ye nasıl renk kattıysak, AP'ye de katacağız" dedi.
- Portekiz'de başarısız darbe girişiminden sonra bütün bankalar millileştirildi.
- Kıbrıs Rum polisi 4 aylık bir Türk çocuğunu öldürdü.

15 MART 1975 CUMARTESİ

- Daha önce İzmir SSK'da çalışan 13 işçinin başlattığı ölüm orucu, SSK'da çalışan diğer işçilerce direnişe geçilerek destekleniyor.
- Silahlı yağma suçları da 12 yıllık af indiriminden yararlandı.
- Alman yardımının açılması kesinleşti. Bülent Ecevit'in dönüşü ile durumun açıklık kazanacağı bildirildi.
- Aftan yararlanan 3049 mahkumun İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından işe yerleştirildiği açıklandı.

16 MART 1975 PAZAR

- Ecevit: "Bunalımın tek çözüm yolu seçimdir" dedi. CHP lideri Köln'de yaptığı konuşmada "Biz halktan başka hiçbirgüçle güçbirliği yapmayız. Halktan başka hiç bir güce boyun eğmeyiz" dedi.
- Demirel, Antalya'da "AP'nin kalkınmacı, CHP ' nin statükocu olduğunu" ileri sürdü.
- Kartal Belediye Başkanlığını, Milliyetçi Cephe adayına fark yahan CHP adayı kazandı.
- En düşük memur aylığının 1890 liraya çıkarılması istendi.

17 MART 1975 PAZARTESİ

- Korutürk liderlerle temaslarına başladı. Ecevit seçim koşuluyla "DP-Teknokratlar" formülünü destekleyebileceklerini açıkladı.
- Kartal Belediye Başkanlığı seçiminde 14 Ekim'e nazaran CHP'nin oyu % 7 artarken, MC'nin oyu % 28 düştü.
- Teksif'ten sonra Tekstil Sendikası da 15 bin işçiyi kapsayan grev kararı aldı.
- Sigortalıların 100 bin liralık konut kredisini yeni yönetmelik yapılmadan alamayacakları açıklandı.
- Bilgiç'in DP ile teknokratlar formülünü olumlu karşılaması, AP'de tepki ve telaş uyandırdı.

18 MART 1975 SALI

- DP: "CHP desteklerse hükümeti kurarız" dedi.
- TRT Genel Müdürü İpekçi'nin atanmasıyla ilgili kararname Senato'da iptal edildi.
- Ecevit: "Türkiye'nin altı ay bunalıma dayanması demokrasinin sağlamlığının kanıtıdır" dedi.
- Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsünde komandolar olay çıkardı.
- Bakanlıklararası Ekonomik Kurul, elektrik tarifelerine zam yapılmasına şimdilik gerek olmadığına karar verdi.

19 MART 1975 ÇARŞAMBA

- CHP Genel Başkanı Ecevit, hükümeti kurma görevini kabul etmedi.
- Hükümeti kurma görevi alan Demirel: "Çalışmalarımı kısa sürede bitireceğim" dedi.
- Siyasal çevrelerde umutlar DP'deki dayanışma veyc kopmaya bağlandı.
- Türkiye'de petrol aramak istediğini açıklayan BP'ni n, ruhsatı olmadığı bildirildi.
- Et-Balık Kurumu et fiyatına % 15-22 zam yaptı.

20 MART 1975 PERŞEMBE

- CHP lideri, Demirel'in tutumunu kınadı. Ecevit: "4 parti yamalı bir hükümet kurmak istiyor" dedi.
- Cepheciler ilk toplantısını yaptı. Demirel: "4 parti anlaşma sağladık" dedi.
- Sağcı öğrenciler Gazi Eğitim Enstitüsünde olay çıkarttılar. 9 kişi yaralandı, okul tatil edildi.
- İşçi Birliği Gazetesi 20 bin lira cezaya çarptırıldı.
- Yurt dışındaki her işçinin yurda 1708 dolar gönderdiği açıklandı.

21 MART 1975 CUMA

- AP lideri, "Zor bir iş yapmağa çalışıyoruz" dedi.
- DP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Korkmazcan: "Demirel'in girişimi siyasi hayatın manevi temellerini tahrip metodu ile yürütülen son denemedir" dedi.
- İngiltere'de bulunan CHP lideri Ecevit, İngiltere Dışişleri Bakanı ile Kıbrıs sorununu görüştü.
- Komandolar, Orman Fakültesinde öğrencilere sopa, taş ve zincirle saldırdı.
- Irmak, yardımın kesilmesinden sonra Almanya ve diğer NATO ülkelerinden anlayış gördüğümüzü söyledi.

22 MART 1975 CUMARTESİ

- Dışişleri Bakanı Esenbel: "ABD'ye karşı yumuşama, söz konusu değil" dedi.
- Milliyetçi Cephe: "Protokol ile ilgili esasları saptadık"
- DP'li Önsal: "Çoğunluğu bulamayacağı ortaya çıkan Demirel, görevi iade etmelidir" dedi.
- Eurovision Şarkı Yarışmasında Hollanda birinci, Türkiye sonuncu oldu.
- Yabancı petrol şirketlerinin 12 yılda 41 milyon dolar kâr transfer ettikleri açıklandı.

23 MART 1975 PAZAR

- AP Genel Başkanı "Cephe hükümeti kurulmazsa başka bir hükümet kurulamaz" dedi.
- Kissinger'in, Ortadoğu'da barış anlaşmasına yönelik çabaları başarısızlıkla sonuçlandı.
- İmar İskan Bakanı Selahattin Babüroğlu: İstanbul yöresine hemen yeni bir liman yapılması gerekli" dedi.
- Türkiye'nin 1975'deki en önemli sorunlarının yine işsizlik ile enflasyon olduğu öne sürüldü.

24 MART 1975 PAZARTESİ

- "İşinin zor olduğunu" tekrarlayan Demirel, Bakanlar Kurulunu hafta sonuna kadar açıklayacağını bildirdi.
- Bir SSK doktoru sahte reçete tanzim ederek usulsüz ilaç temin etmekten sanık olarak yargılandı.
- Gazi Eğitim Enstitüsünde komandolar gene olay çıkardı, polis de bazı öğrencileri copladı.
- Kaçak çaylara renk vermek için kullanılan boyanır kanser yaptığı öne sürüldü.

GENEL-İŞ
TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI

TÜRKİYE
GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ
SENDİKASI
YAYIN ORGANIDIR

GENEL -İŞ Sendikası
adına sahibi
Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın
Müdürü
Ertan ANDAŞ

★☆★

Bu sayıdan sorumlu
Yazıişleri Müdürü
Erol SARAÇOĞLU

★☆★

GENEL -İŞ EMEK'in
bu sayısı
GENEL-İŞ
Basın Bürosunda
tertip edilmiş
Dizgi ve Filmler
7 GÜN
Offset tesislerinde
hazırlanmış ve
Tercüman
Gazetecilik ve Matbaacılık
A. Ş. Tesislerinde
basılmıştır.

★☆★

GENEL-İŞ EMEK
Basın Ahlak Yasasına
uyar

İDAREHANE
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 17 54 59-17 52 67
YENİŞEHİR
ANKARA

★☆★

YIL: 9 - SAYI :239
FİYATI: 50 KURUŞ
BASILDIĞI TARİH
1 NİSAN 1975

Kapak ve Grafikler:
GRAFİK STÜDYO S

GENEL-İŞ EMEK'in
bu sayısı
20 bin adet basılmıştır.

GENEL - İŞ EMEK

"ÇELİŞİK PARTİLER TOPLULUĞU"

Kendilerine önce "Milliyetçi Cephe", sonra da "Milliyetçi Partiler Topluluğu" adını takan sağcı partiler, hükümeti kurmaya talip oldukları günden bu yana, bizim kanımızca "Çelişkiler topluluğu" olmaktan öteye hiçbir iş yapamadılar. Yapacakları da yok.

Ülkemiz, Kurtuluş Savaşından bu yana ilk kez bir yabancı ulusla savaşa girmiştir. Kıbrıs sorunu vardır, kıta sahanlığı sorunu vardır. Türkiye böylesine güç koşullar altında bir savaş olasılığını yaşarken faşizmin hortlatılması hesabını yapanlar gün gelecek, 14 Ekim 1973 seçimleriyle uyandığını gösteren halkımız karşısında, yaptıklarının faturasını göstermek zorunda kalacaklardır. Bir yandan dünyayı sarsan ekonomik bunalımlar büyük bir enflasyon getirirken, diğer yandan savaş olasılığı devam ederken art niyet ardına saklananlar, Meclis kulislerinde mebus pazarlaması yapma peşinde koşanlar, halkımıza karşı saygısızlıklarını ortaya koymaktadırlar.

Sol düşünceyi iktidardan uzak tutmak için her türlü çabayı göstermektedir MC'ciler. 14 Ekim seçimlerinden sonra kurulan CHP-MSP koalisyon hükümetinin kopması ile, CHP azınlık hükümeti kurmaya hazırlanırken, kendilerine Milliyetçi Partiler Topluluğu adını veren sağcı partiler basmışlardı yaygarayı:

- Güven oyu alamayacağı önceden belli bir hükümet kurulamaz.

Aradan yedi ay gibi bir zaman geçmiştir ve o zaman güven oyu alamayacağı önceden belli olan bir hükümetin kurulmasına karşı çıkanlar, bugün aynı koşullar içinde bir hükümet kurma denemesine girişmişlerdir. Bu bir çelişki değil midir? Milliyetçi Partiler Topluluğu adı altında toplanan sağcı partilerden birinin lideri umarız ki, önceleri söylediğini yineleyip de "Dün dündür, bugün de bugün" demez.

Devlet Başkanı Fahri Korutürk'ün bazı endişelerinden ötürü Mart başında hükümeti kurma görevini yeniden Sadi Irmak'a vermesini şiddetle eleştiren MC'ciler, hükümeti kurma görevinin kendilerine verilmesinde ısrar ederken, belli ki, bazı hesaplara dayanarak böyle davranmışlardır. Birkaç gün içinde hükümetin kuruluş işlemlerinin tamamlanacağını söyleyenler, pazarlığın kısa zamanda sonuçlanamamasından ötürüdür ki, söyledikleri zaman içinde hükümeti kuramamışlardır. Kendilerine "Milliyetçi Cephe" adını takanlar, solu iktidardan uzak tutmak için pazarlığı açıkça gözler önüne sermişler ve bir konuşmalarında "Bizim de bazı hesaplarımız vardır" demekten alamamışlardır kendilerini. Hesapları meydana çıkmış ve satın aldıkları parlamenterlerle güven sayısını garantilemişlerdir.

Milliyetçi Cepheciler, yani Milliyetçi Partiler Topluluğu, son günlerde bir laf geveleyip durdular ağızlarında.. Hükümetin çatısı. Demek oluyor ki, hükümetin temeli, binası bu kendilerine "Milliyetçi Partiler Topluluğu" adını takan dört sağcı parti ile bağımsızlardan oluşurken, çatısına sayıları yetmemiş ve çatısını da DP'den ayartmalarla kurma yollarını denemişlerdir. Ve başarmışlardır da bunu. Başarmışlardır ama, ne zamana kadar götüreceklerdir bu yamalı bohçayı, işte orasında durup düşünmek gerekir.

Kıbrıs Barış Harekatı sonucu ile kendisine "Mücahit", "Kıbrıs Fatihi" adının söylenmesini isteyen ve bundan büyük bir zevk duyan ortaklardan biri ile bu nasıl yürütülür, nasıl sürdürülür?.. Grubunun

Devamı Sayfa 15 te

Yorum

uyanalım artık

DÜNYA işçilerinin uğrunda yüzyıllar boyu savaştığı, kan dökün, can vererek elde ettiği sendikal haklara Türk işçisi 1963 yılında kavuşmuştur. 24 Temmuz 1963 günü 274 sayılı Sendikalar Yasası ile, 275 sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasası yürürlüğe girmişti.

Bu olay Türk işçi hareketi tarihinde önemli bir yer tutmaktadır. 274 ve 275 sayılı yasalar çıkmadan önce işverenler, işçileri kendi insiyatiflerine göre çalıştırmaktaydılar. Ücretlerini de aynı zihniyetle ödemekteydiler. İşçi sınıfına bir takım yeni ve ileri haklar sağlayan söz konusu yasaların yürürlüğe girmesinden sonradır ki, işçiler örgütlenme olanaklarına kavuşmuş ve işverenin karşısına güçlü çıkabilmiş, toplu pazarlık masasında çatır çatır pazarlık yapabilmişlerdir. Ne var ki, çağdışı bir çok işveren, işçiye emeğinin karşılığını vermemek için, aynı yasalar içinde yer alan lokavt silahını çevirmiştir işçi sınıfının üstüne.

Yaşamını sürdürebilmek, çocuklarına okuma olanağı sağlayabilmek, karısına, kızına birer kaftan alabilmek için emeğinin karşılığını isteyen işçiye bunları çok gören işveren, işçinin sırtından kazandığı ile, yurt dışında çalışan işçilerin bankalarda biriken dövizi ile dünya turlarına çıkmakta, çocuklarını Avrupalarda okutmakta, karısına Amerika'dan kürk getirtmekte, kısacası işçinin emeğinin karşılığını kendi keyfi için harcamaktadır.

Ve işçi emeğinin karşılığını istediği zaman yasalara aykırı davranmış sayılmakta, işveren işçiye hakkını vermediği zaman yasal hareket etmiş olmaktadır.. Düzen buna izin vermekte, iktidarlar yapılanlara göz yummakta, işçi ezilmekte, işveren ise mutlu yaşamını sürdürmektedir.

Araba üretimi yapan fabrikalarda çalışan bir tek işçinin bile arabası yoktur. Buzdolabı, çamaşır makinası üreten bir fabrikada çalışan tek bir işçinin bile bir buzdolabı, bir çamaşır makinası yoktur. Bunları alacak parası yoktur da, ondan ötürü yoktur bunlar.. Ama bir işverenin tuvaletinde bile televizyon vardır, çocuklarının ayrı ayrı özel arabaları vardır. Yoktur, vardır ülkesinde yaşıyoruz... Bırakalım bütün bunları işverenin sabah kahvalı masasında havyar varken, işçinin her öğün yemeğinde bile bir parça et göremezsiniz. Bütün bunlara karşın işçi haksızdır, işveren haklı. İşçi alınterinin karşılığını isteyip alamadığı zaman yasal hakkı olan greve başlarsa haksızdır, yasalara saygısızdır, işveren işçiye hakkını vermediği gibi, hak istemesini sindiremeyip lokavt ilan ettiği zaman gene haklıdır. Bu düzen böylece sürüp gidemez. Bu bozuk düzenin tersine işleyen ve her işleyişinde işçi haklarını, işçinin emeğini dişleri arasında ezerek yutuveren çarkın kırılma zamanı gelmiş de geçiyor bile..

İzmir'deki lokavt işçi sınıfına bir örnek olmalıdır. Tüm işçi sınıfı bilmelidir ki, işveren her yerde işverendir, işverenler için ayrım yapmak yanlış olur. Eğer uyanıp haklarımızı korumasını bilmezsek, bugün İzmir'de tekstil işvereninin kullandığı silahı, yarın bir başka işveren kullanmaya kalkacaktır. Lokavt silahını işverenin elinden almak ve hatta emeğin karşılığını yudum yudum tatmak için, işçi sınıfının yönetim söz sahibi olması gerekir.

GENEL-İŞ EMEK

GENEL-İŞ İZMİR'DE GREVE GİDİYOR

Bilindiği gibi GENEL-İŞ Sendikası olarak İzmir Belediyesine bağlı işyerlerinde çalışan üyelerimizin, geçmiş dönemde içinde bulundukları güç yaşama koşullarını düzeltmek, düşük ücretle çalışmalarına son vermek ve insanlık onuruna yaraşır çalışma koşullarını sağlamak amacı ile yapmak istediğimiz toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde İzmir Belediye Başkanı Sayın İhsan Alyanak'la bir anlaşmaya varamadığımızdan, İzmir'de 9 gün süren bir grev uygulamasına girmiştik.

Sıkıyönetim Komutanlığınca, grevin halkın sağlığını bozacak nitelik arzetmesi ve şehirde kolera salgını belirtileri teşhis edilmesi nedeni ile grev uygulaması durdurulmuştu.

Daha sonra eski Başbakan ve CHP Genel Başkanı Sayın Ecevit'in ilgileri ve eski Çalışma Bakanı Önder Sav'ın yürüttükleri müzakereler sonucu yukarıda amaçladığımız taleplerimize yaklaşım sağlanmış, İzmir Belediyesinde çalışan 2600 üyemiz adına sözleşme imzalanmıştı.

Değerli arkadaşlarım,

Üzülerek ifade etmek isterim ki, o günlerde, halkçılık edebiyatı ile toplu iş sözleşmesine imza koyan Sayın Alyanak, aradan 13 ay gibi sözleşme süresinin yarısını aşkın bir zaman geçmiş olmasına rağmen imzası ile teyit ettiği taahhütlerini halen yerine getirmemiştir. Bu cümleden olarak,

Toplu iş sözleşmesinin 8 aylık süresine ait ve tutarı toplam olarak 24 milyon TL. olan,

a) Ücret zam farklarını,
b) İkramiye farklarını,
c) Sosyal yardım farklarını,
d) Asgari ücret farklarını,
e) Yıllık ücretli izin farklarını ödememekte ısrar etmektedir.

Ayrıca, karşılıklı olarak imza altına aldığımız, toplu iş sözleşmesinin parasal konuları dışındaki (SENDİKA ÜYELİĞİ TEMİNATI-İŞ ELBİSELERİ-KORUYUCU GIDA-YENİ SENDİKA ÜYELERİNİN HAKLARI- DİSİPLİN KURULLARININ ÇALIŞMALARI-SENDİKA TEMSİLCİLERİNİN TEMİNATLARI- vs.) gibi işçi-işveren-sendika ilişkilerini ilgilendiren hükümleri dahi Sayın Alyanak ve etrafını çevirenyandaşları tarafından uygulanmamaktadır.

İzmir Belediye Başkanı Sayın İhsan Alyanak, seçimlerden önce İzmirlilere vermiş olduğu sözleri unutmuş olabilir. Ancak, imzasını taşıyan ve hukuki bir belge olan toplu iş sözleşmemiz ile sendikamız üyelerine vermeyi taahhüt ettiği hakları unutmasına hiçbir şekilde müsaademiz yoktur.

2600 üyemize direktif verdik. Anayasa teminatı altında bulunan haklarımızı vermemekte ve unutmuş görünmekte devam ederse önce işi yavaşlatacağız. Ayrıca yasal yollardan Uzlaştırma Kurulu çalışmaları başlamıştır. 15 gün sürebilen bu Uzlaştırma Kurulu safhasından tutum ve davranışlarında bir değişiklik olmazsa, derhal ve etkin bir biçimde grev uygulamasına geçeceğiz.

ADANA BELEDİYESİNDEKİ REFERANDUMU GENEL-İŞ KAZANDI

Adana Belediyesinin Fen İşleri Müdürlüğü dışında kalan işyerlerinde yapılan referandumu, sendikamız kazanmıştır. Sendikamızla, Türkiye Genel-İş Sendikası arasında çıkan anlaşmazlık sonucu yapılan referanduma 1200 işçi katılmış, oylama sonunda 1200 işçiden 1186'sı GENEL-İŞ, sadece 14 tanesi de Türkiye Genel-İş için oy kullanmışlardır.

Adana Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü, İtfaiye Müdürlüğü, Sular Müdürlüğü, Haller Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Sivri ve Karasinekle Mücadele işyeri, Bakım Yurdu, Zührevi Hastalıklar Dispanseri, Hesap İşleri Müdürlüğü, Mezarlık Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Garajlar Müdürlüğü işyerlerinde yapılan REFERANDUM sonunda sarı sendika, boyunun ölçüsünü almıştır.

Adana Belediyesinde çalışan işçilerin sarı sendikacılara verdikleri bu ders, umarız ki unutulmaz. İşçinin sırtından patronlaşan sarı sendikacılar, kendi sömürüleri yetmiyormuş gibi, patronlarla işbirliği içine girerek, emeği onlarla üleşmektedirler. Bu dersten sonra akıllarını başlarına toplayacakları yerde, kendileri gibi sarı yayın organlarında gerçeğin tam aksini yansıtarak, Adana Belediyesindeki Referandumu kendilerinin kazandıklarını duyurmuşlardır. Salatalığın böylesi de hiç görülmemiştir doğrusu.

Türkiye'nin en güçlü işçi örgütü olan Genel-İş, bu tür davranışları her zaman olduğu gibi, bundan böyle de su yüzüne çıkaracak ve emeğin sömürülmesine asla izin vermeyecektir.

İŞ MÜFETTİŞLERİ ve SORUNLARI

Ülkede sosyal barışın korunması, Emek-Sermaye arasındaki dengenin tesisi, iş hayatının etkin bir şekilde denetlenmesine, denetim yapan müfettişlerin her türlü baskılardan uzak çalışabilmelerine bağlıdır.

İş hayatının denetim ve teftişi ödevi, yasalarla Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerine verilmiştir. 1475 sayılı İş Yasasının 88. maddesinde "Çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasını devlet izler, denetler ve teftiş eder. Bu ödev Çalışma Bakanlığına bağlı ihtiyaca yetecek sayı ve özellikle teftiş ve denetlemeye yetkili memurlarca yapılır..." denilmektedir.

13.12.1950 tarih ve 5690 sayılı yasa ile Türkiye Büyük Millit Meclisince onanmış olan 81 numaralı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin 4. maddesinde "İş teftişi, üye memleketin idari usulleriyle kabili telif olduğu nisbette, MERKEZİ BİR MAKAMIN NEZARET VE MURAKABESİNE TABİ BULUNACAKTIR.." denilmekte ve iş hayatanın denetim ve teftişinin mahalli kuruluşlarca yapılması sakıncalı görülmektedir.

Oysa bugünkü uygulamada, Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri, teftiş ve denetlemeye yetkisi olmayan ve mahalli bir kuruluş olan Bölge Çalışma Müdürlükleri emrinde çalıştırılmakta, iş hayatının denetim ve teftişi gibi çok önemli ödevler yüklenmiş olan iş müfettişleri yerel iç ve dış baskılara maruz kalmaktadır. Bu baskılar çalışanların yasal haklarının gereği gibi korunmasında olanak bırakmamaktadır.

İş müfettişleri, bugüne dek Çalışma Bakanlığının yasa dışı bir idari tasarrufu ile Bölge Çalışma Müdürlükleri emrine verilmiş, teftiş ve denetimin MERKEZİ BİR MAKAMIN NEZARET VE MURAKABESİNDE olacağı ilkesi unutularak, etkin bir denetim sisteminin kurulması önlenmiştir.

Bu arada Çalışma Bakanlığı bünyesindeki bir çelişkiye değinmek yerinde olacaktır. Şöyle ki; 1475 sayılı iş yasasına göre denetim ve teftiş yapmakta olan Çalışma Bakanlığı İş Güvenliği Müfettişleri Merkezi bir makamın nezaret ve murakabesi ilkesine uygun olarak, merkeze bağlı, bağımsız, teftiş ve denetime yetkili birimlerce yasada öngörülen işleri yürüttükleri halda, aynı yasaya göre daha zor şartlar altında teftiş ve denetim yapmakta olan Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri yasaları hiçe sayan, çağdışı bir zihniyetle yerel kuruluşlar olan Bölge Çalışma Müdürlükleri emrinde çalıştırılmaktadırlar.

Son zamanlarda iş hayatının merkezi makam tarafından denetlenmesinin zorunlu olduğu Çalışma Bakanlığınca da kabul edilmiş ve er kısa zamanda merkezi makamın oluşturulması amacıyla çalışmalara başlanmıştır. Bu çalışmaların ilk aşaması olarak Bölge Çalışma Müdürlüklerinin emrinde çalıştırılmakta olan Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerinin kadroları Haziran 1974'de merkez kadrolar arasına alınmıştır.

Çalışma Bakanı Sayın Turhan Esener'in isteği üzerine, iş hayatının denetiminin Merkezi Makam tarafından yürütülmesinin Anayasa ve İdare Hukukuna en uygun yöntem olacağı, Anayasa ve İdare Hukuku profesörlerinin yazılı mütalaaları ile kanıtlanmıştır. Ancak çalışma hayatının denetiminin çalışanlar yararına en iyi şekilde yapılmasını sağlayacak ve DOĞRUDAN BAKANA BAĞLI İŞ TEFTİŞ KURULUNUN kurulmasını gerçekleştirecek olan yönetmeliğin bir an önce çıkarılmasını, işçi kesiminin temsilcileri olarak istemekte ve bu konuda Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerinin haklı girişimlerini desteklemekteyiz.

ANKARA EGO ile 4 No'lu KAPI ve KALORİFER İŞÇİLERİ, İSTANBUL SULAR İDARESİ ve CEYHAN ŞUBE KONGRELERİMİZ YAPILDI

Sendikamız Ankara EGO, Ankara 4 No'lu Kapı ve Kalorifer İşçileri Şubesi ile İstanbul Sular İdaresi ve Ceyhan Şube Kongreleri Yapılmıştır.

EGO'da Yusuf Bilen, 4 No'lu Kapı ve Kalorifer İşçileri Şubemizde Fikret Özcan, İstanbul Sular İdaresi'nde Ali Göztepe ve Ceyhan'da Ekrem Akkuş Başkan seçilmişleddir.

Yusuf Bilen
Fikret Özcan
Ali Göztepe
Ekrem Akkuş
BAŞKAN

ANKARA EGO İŞLETMESİ OTOBÜS, TROLEYBÜS, ATÖLYELER ŞUBE KONGRESİ

Ankara EGO Şubemizin 1.Dönem Olağan Genel Kurulu 16 Mart 1975 günü yapılmış ve Şube Başkanlığına Yusuf Bilen getirilmiştir. Kalabalık bir işçi ve konuk topluluğunun da hazır bulunduğu kongreye Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan da katılmıştır.

Delege çoğunluğunun hazır bulunduğunun anlaşılmasından sonra Şube Başkanı Yusuf Bilen tarafından açılışı yapılan kongrede Divan için seçim yapılmış ve Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan Divan Başkanlığına, Ankara 1. Şube Sekreteri Yılmaz Düzol ikinci başkanlığa, Doğan Karaca ve Yıldırım Yüzüğüldü ise katipliklere getirilmişlerdir.

Divan üyelerinin yerlerini almalarından sonra, Divan Başkanı Mustafa Sığan delegelere teşekkür ederek, gündem gereğince 1 dakikalık saygı duruşuna davet etmiştir, konreyi izleyenleri.

Saygı duruşundan sonra konukların konuşmalarına geçilmiş ve ilk sözü alan Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş, delegelere sendikamızın kuruluşundan bu yana olan çalışmaları hakkında bilgi vermiştir. Andaş, işkolları yönetmeliğinde yapılan değişikliğe değinerek, sendikamızın bu değişiklik karşısındaki tutum ve davranışlarını anlatmış "Genel-İş Sendikası, sarı sendikacıların çamur sıçratmalarına aldırış etmemiş ve belediyelerde çalışan tüm işçilerin sarı sendikacılardan kurtarılarak, sendikamız çatısı altında birleşmeleri için gereken bütün çabaları göstermiştir" demiştir. Andaş, İstanbil İETT grevi hakkında da delegelere bilgi vermiş ve karşı sendikanın davranışlarını da anlatmıştır.

Andaş'tan sonra Divan Başkanlığını da yapmakta olan Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan, işkolları yönetmeliğindeki değişiklikten önceki çekişmeleri izah etmiş ve Tümtis Sendikasının durumu hakkında delegelere bilgi vermiştir. Sığan, sendikacılıkta birlik ve beraberliğin de önemli yeri olduğunu da sözlerine ekleyerek, "Genel-İş Sendikası belediyelerde çalışan tüm işçilere kapılarını açmıştır. Dileyenler Genel-İş içinde görev alabilir" demiş ve işçilerin kendi sorunlarına kendilerinin sahip çıkmaları gerektiğini söylemiştir.

Konuklardan başka söz alan olmadığı için gündemin bir başka maddesi olan raporların okunmasına geçilmiş ve raporların okunmasının tamamlanmasından sonra da raporlar üzerindeki eleştirilere geçilmiştir. Eleştiriler için söz alan üyelerden Nihat Ulugöl, Adil Çiçek, Etem Akkaya ve Ahmet Ulusoy yaptıkları konuşmalarda çeşitli sorunlarla ilgili görüşlerini açıklamışlardır.

Yapılan eleştirilerden sonra, Şube Başkanı Yusuf Bilen konuşmacılara teşekkür etmiştir.

SEÇİMLER

Kongrenin son bölümünde seçim yapılmış ve yapılan oylama sonunda Yusuf Bilen Şube Başkanlığına getirilmiştir.

Yönetim Kuruluna Mustafa Doğan, Hami Aktaş, Cavit Temren, İsmail Çambel, Murat Çobanoğlu ve Celal Kesici seçilirken, bu kurulun yedek üyeliklerine de Mustafa Tekten, Şahin Genç, Muzaffer Küçükyılmaz, Ahmet Cebeci, Şükrü Ayantaş ve Burhan Cahit Özgökçe seçilmişlerdir. Onur Kuruluna Necati Başol, Mehmet Özgen ve Mehmet Ersan bu kurulun yedekliklerine ise Cemal Elvan, Ömer Gündüzpolat ve Nabi Özlük getirilmişlerdir. Denetim Kuruluna Yunus Kemikli, Burhan Tarak ve Etem Akkaya seçilirken aynı kurulun yedek üyeliklerine de Mustafa Dinçer, Halil Korkmaz ve Yıldırım Yüzügüldü getirilmiştir.

Genel Merkez Delegeliklerine ise Yusuf Bilen, Aziz Dinbilmez, Celal Kesici, Sait Altınsoy, Ahmet Ulusoy, Asım Çalık, Yusuf Şimşek, B. Cahit Özgökçe ve Müslüm Cafer seçilmişlerdir.

ANKARA 4 NO'LU KAPI VE KALORİFER İŞÇELİRE ŞUBE KONGRESİ

Ankara 4 Nolu Şubemizin kongresi de 16 Mart 1975 Pazar günü yapılmış ve Fikret Özcan Şube Başkanlığına getirilmiştir. Delege çoğunluğunun hazır bulunduğu kongre, Şube Başkanı Fikret Özcan tarafından açılmış ve Divan için seçim yapılmıştır. Divan için yapılan oylama sonunda Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş Divan Başkanlığına, Ankara 1.Şube Başkanı Cihan Erdem ve Ankara 2.Şube Başkanı İsmail H.Önal Başkan yardımcılıklarına, İsmail Harmancı ve Vahip Koç ise katipliklere seçilmişlerdir.

Divan üyelerinin yerlerini almalarından sonra gündem gereğince bir dakikalık saygı duruşu yapılmış ve konukların konuşmalarına geçilmiştir. Söz alan konuk konuşmacılar yurdumuzun ekonomik ve sosyal sorunları hakkındaki görüşlerini açıklamışlardır. Konukların konuşmalarından sonra, raporların okunmasına geçilmiştir. Raporlar üzerindeki eleştirilerin de tamamlanmasından sonra gündem gereğince seçimlere geçilmiştir.

SEÇİMLER

Yapılan oylama sonunda Fikret Özcan'ın Şube Başkanlığına getirildiği belli olmuştur. Enver Demir, Yavuz Korkmaz, Ziyaattin Karakurt, Murat Yıldız, Ali Bici ve İs-

Devamı Sayfa 6'da

Ankara, EGO İşletmesi Otobüs, Troleybüs, Atölyeler Şube Başkanı YUSUF BİLEN.

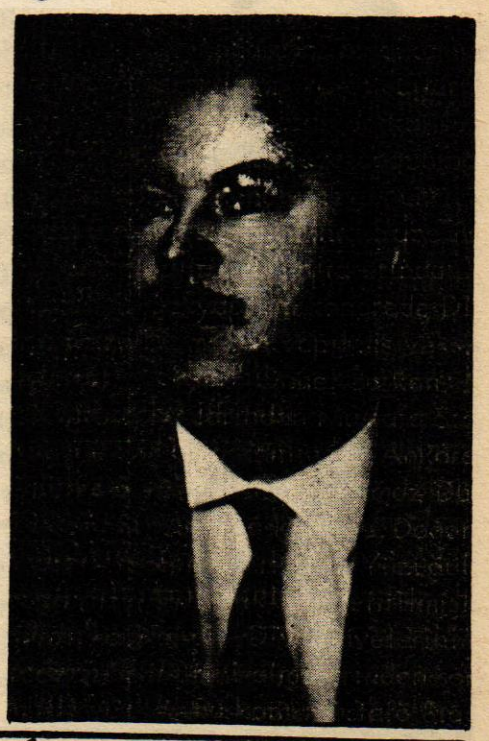

Baştarafı Sayfa 5'de

mail Akça Yönetim Kuruluna seçilirken, bu kurulun yedekliklerine de Sabri Akpınar, İsmail Harmancı, Rıza Bingöl, Fikri Taşkın, Ali Gündüz ve İhsan Korkmaz getirilmişlerdir. Onur Kuruluna Ömer Ardahanlıoğlu, Ahmet Polat ve Yakup Ünver, aynı kurulun yedek üyeliklerine ise, Yunus Yiğit, Hüseyin Bayramoğlu ve Nazım Karaca seçilmişlerdir. Dursun Şahbaz, İbrahim Günyol ve Rıfat Humar'ın Denetim Kuruluna seçilmeleri karşısında İsmet Tatar, Salih Kaya ve Yusuf Aşalı da aynı kurulun yedekleri olmuşlardır.

Genel Merkez delegeliklerine ise Fikret Özcan, Enver Demir, Yavuz Korkmaz, Ziyaattin Karakurt ve Ömer Ardahanlıoğlu getirilmişlerdir.

İSTANBUL SULAR İDARESİ VE ÜNİTELERİ ŞUBE KONGREMİZ

İstanbul Sular İdaresi ve Üniteleri Şube Kongremiz 9 Mart 1975 Pazar günü yapılmış ve Şube Başkanlığına Ali Göztepe'nin seçildiği belli olmuştur. Kalabalık bir işçi ve konuk topluluğunun izlediği kongreye Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk de katılmıştır.

Delege çoğunluğunun hazır bulunduğu Kongre, Müteşebbis Heyet Mali Sekreteri Ali Göztepe'nin açış konuşmasıyla çalışmalarına başlamıştır. Açılıştan sonra gündem gereğince Divan için seçim yapılmış ve oylama sonunda Genel Başkanımız Abdullah Baştürk, Divan Başkanlığına, İstanbul İETT Şube Başkanımız Fikret Bulut Başkan Yardımcılığına, Yılmaz Şen, Fikret Demirtaş ve Enver Yalçın da katipliklere getirilmişlerdir. Divan Başkanlığına seçilen Genel Başkanımız Abdullah Baştürk delegelere teşekkür etmiş ve Divan üyeleri yerlerini almışlardır.

Divan üyelerinin yerlerini almalarından sonra Divan Başkanlığını da yapmakta olan Genel Başkanımız Abdullah Baştürk kısa bir konuşma yapmıştır. Baştürk yaptığı konuşmada, "Tabela sendikacılığının ortadan kalkması ve sarı sendikacılığın yok edilmesi için, İşkolları Yönetmeliğinde yapılan değişiklik Yargıtay'ca onaylanmıştır. Çalışma Bakanlığının yetkisi içinde olan bütün bu işler 34 sıra numaralı iş kolumuzda birleşmiştir. Bu hususta Danıştay'a açılan dava da neticelenerek kesinleşmiştir. Sendikaların kuvvetlenmesi bakımından bugüne kadar 2600 kişilik müstakil bir sarı sendika olan Su-İş Sendikası'nın da artık camiamızla birleşmek mecburiyeti ortaya çıkmıştır. Bu işçi arkadaşlarımızı uyarmak ve sarı sendikacılığın önüne geçmek gerekmektedir." demiştir.

Baştürk'ün konuşmasından sonra gündem gereğince raporların okunmasına geçilmiştir. Raporlar daha önce delegelere dağıtıldığından okunmasından vazgeçilerek eleştirilere geçilmiştir. Raporlar üzerinde söz alan üyelerden Mahmut Kaya, İsrafil Kaya, Müjdat Yalçın, Kaya Tekel, Salih Göre, Cevat Topal, Süleyman Hamamcı, Nimet Kaya, M. Memduh Özsolakay, Muzaffer Tezer, Mustafa Edebali, Osman Madakbaş, Yusuf Çelikbaş, İlhan Evinç, Mehmet Bektaş, Yalçın Karaoğlu, Mehmet Kocadölü yaptıkları kısa konuşmalarla sarı sendikaların (ki bunlar Su-İş, Tes-İş ve Tümtis'tir.) haklarını koruyamadığını ve işverenle işbirliği yaparak sadece kendi çıkarlarını koruduklarını ifade etmişlerdir. Genel-İş'te toplanmakla bütün bu yolsuzlukların haksızlıkların ortadan kalktığını belirtmişlerdir.

Raporlar üzerindeki eleştirilerin tamamlanmasından sonra, salonda bulunan konuklar, delegelere tanıtıldı. Konuklar arasında Metin Uygun, Sait Calay, Tahir Doğaç, Cemil Altan, Belgüzar Can, Mustafa Kuruçeşme de bulunuyordu.

Daha sonra gündem gereğince seçimlere geçilmiştir.

SEÇİMLER

Kongrenin son bölümünde yer alan seçimler yapılmış ve oylama sonunda Ali Göztepe Şube Başkanlığına getirilmiştir.

Yönetim Kuruluna Ali Gedik, Nimetullah Aytekin, Dursun Ankın, Ekrem İnce, Mehmet Tosun ve Sait Altınkaya seçilirken, Elbey Sural, Hasan Canik, Kaya Tekeli, Ahmet Karaköse, Nevzat Erdoğan, İsmail Türkman da yedek üyeleri olmuşlardır.

Numan Vardı, Süleyman Hamacı ve Alaattin Aydın, Onur Kuruluna, bu kurulun yedek üyeliklerine de Erol Yeşilten, Bekir Özdemir ve Gazi Aldırmaz seçilmişlerdir. Denetim Kuruluna Nurzat Yalçın, Teoman Yücel ve Ali Turan, aynı kurulun yedek üyeliklerine ise, Veli Oğuz, Kenan Evcim ve Tarık Çelen getirilmişlerdir.

Genel Merkez delegeleri ise, şu üyelerden oluşmuştur:

Ali Göztepe, Nimetullah Aytekin, Bayram Akdemir, Mehmet Tosun ve Sait Altınkaya.

Yedekliklere de Turan En-

ANKARA 4 NO'LU KAPI VE KALORİFER İŞÇİLERİ ŞUBEMİZİN YENİ SEÇİLEN YÖNETİCİLERİ TOPLU HALDE..

İstanbul Sular İdaresi ve Üniteleri Şube Başkanı ALİ GÖZTEPE.

Ankara 4 No'lu Kapı ve Kalorifer İşçileri Şube Başkanı FİKRET ÖZCAN

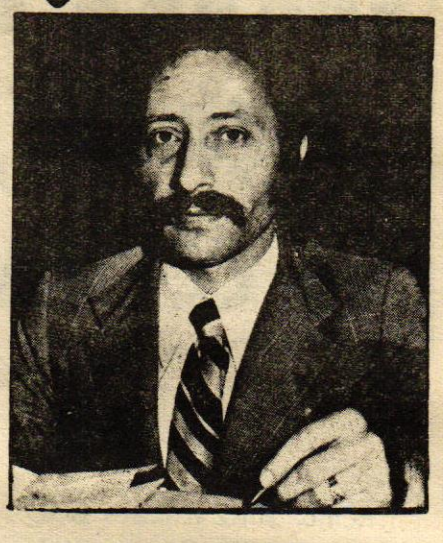

giner, İbrahim Caner, Cevat Topal, Halil İbrahim Taştan ve Mehmet Sabit Aygün getirilmişlerdir.

CEYHAN ŞUBE KONGREMİZ

Sendikamız Ceyhan Şube Kongresi 23.3.1975 Pazar günü yapılmış ve Şube Başkanlığına Ekrem Akkuş seçilmiştir. Delege çoğunluğunun hazır bulunduğu kongre, Şube Başkanı Ekrem Akkuş'un açış konuşması ile çalışmalarına başlamıştır. Kongreye Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş da katılmıştır.

Açılıştan sonra gündem gereğince, divanın teşekkülü için seçim yapılmış ve Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş Divan Başkanlığına, İskenderun Şube Başkanımız Haşim Deletioğlu Başkan Yardımcılığına, Gaziantep Şube Mali Sekreterimiz Ökkeş İlbaylı ve İsmet Manaşırlı da katipliklere seçilmişlerdir.

Divan üyelerinin yerlerini almalarından sonra gündem gereğince bir dakikalık saygı duruşu yapılmış ve daha sonra gündemin diğer bir maddesi olan raporların okunmasına geçilmiştir. Şube Başkanı Ekrem Akkuş'un raporları okumasından sonra, raporlar üzerinde eleştirilere geçilmiştir. Söz alan üyelerden Bahri Özdemir, Mehmet Erdem, Mehmet Aslantaş çeşitli konulardaki görüşlerini dile getirirken özellikle Sosyal Sigortalar Kurumunun çalışmalarından yakınmışlardır. Konuşmacılar ayrıca sarı sendikalardan sakınılmasına da dikkati çekmişlerdir.

Raporlar üzerindeki eleştirilerin tamamlanmasından sonra, konukların konuşmasına geçilmiştir.

Devamı Sayfa 15 te

AT ARABASI

Osman Nuri KOÇTÜRK

Gaziantep Belediye Başkanı kentteki trafik sıkışıklığını önlemek için bir çare bulmuş. At arabaları kalkacak ve onların yerine küçük motorlu vasıtalar konulacak.(x) Yüzeysel olarak değerlendirilince batılaşmanın ve çağdaşlaşmanın gereği gibi görünen bu karar, gerçeklerimize aykırıdır. Sözü edilen küçük motorlu taşıtları ve yedek parçalarını ülkeye kim ithal ediyorsa ona avuç dolusu para kazandıracağından emin olduğumuz girişimin, halkı yokuşa koşacağından ve toplumu kayıplara uğratacağından da eminiz. Ancak, Gaziantep Belediye Başkanı bu tür karar alan ilk başkan değildir. Daha önce benzeri kararlar büyük kentlerimizde de alındı. Triportör satıcıları iyi para kazandılar.

Bizim gibi makine yapan makineler endüstrisini kuramamış, yakıtı yabandan gelen bir ülkede, Gaziantep gibi pek kalabalık olmayan küçük kentlerde ve hatta büyük kentlerde, küçük taşıma hizmetlerinin at arabaları ile yapılmasında sayısız toplumsal yararlar vardır. Fakat bunu kim düşünür?

Belirli bir beslenme politikası olmadığından, eşeğinden beygirine kadar nesi varsa sucuk yapıp yemiş, sonunda birbirini yemeğe başlamış bir ülkede, altına otomobil çekebilmiş, kişileri rahatlatmak, kentin görüntüsünü kurtarmak gerek. Ancak bu yetmemekte, bir süre sonra yediğimiz hurmaların bazı yanlarımızı tırmalaması önlenememektedir.

CUMBADAN RUMBAYA

Okuyucularımız bizi yanlış anlamasınlar. Elverişli yakıt kaynakları ve bu tür araçları kendi ülkesinde kendi olanakları ile üretme imkanı olan bir toplumun çeşitli gerekçelerle at arabaları yerine küçük motorlu taşıtlar kullanması makul karşılanabilir. Ancak batılaşayım derken, döne döne kazıklanan montaj oyunlarıyla aldatılan bir ülkenin yakıtını yabandan ithal ettiği bazı makineleri sınırsız bir biçimde ve gereksiz olarak çoğaltmasında sakıncalar olduğunu düşünebilmeliyiz.

Bir süre önce televizyonda Libya'nın batı düzenine göre inşa edilmiş büyük kentlerini seyrettik. Zengin petrol kaynakları olan bukentlerde bile hâlâ at arabaları kullanılıyor. Kanımızca Gaziantep ve benzeri kentlerimizde at arabaları kullanabiliriz. İzmir, İstanbul ve Ankara gibi büyük kentlerimizde at arabalarıyla görülecek hizmetler vardır, koşullarımız küçük taşımaların at arabalarıyla yapılmasını gerektirir.

Bu konuda belirli bir politikamız olmadığından, aynı hata tarım kesiminde yapılmış, çoğunluğu küçük tarım işletmelerinden ibaret olan çiftliklerimiz makinelerle doldurulmuştur. Avuç dolusu para harcayarak ithal ettiğimiz bu makineler, bugün yakıt ve yedek parça üzerinden milyonlarca liramızın yabana akmasına sebep oluyor.

Lüks özel arabaların kaldırımlara sıralandığı büyük kentlerde, hava kirlenmesinin ötesinde çeşitli sorunlar ortaya çıkmakta, "cumbadan rumbaya" sıçramanın bedeli yüksek olmaktadır.

ANKARA ÖRNEĞİ

Ankara'nın sabık Belediye Başkanı Ekrem Barlas'ın giderayak yabandan ithal ettiği bazı temizlik araçları, modern kentler için planlanmış bizim koşullarımız altında iş görmeyen baş belaları olarak gözümüzün önünde duruyor. Fil gibi hortumları olan ve çöpleri biriktirildiği yerlerden emerek alması gereken bu taşıtlar, on kadar işçinin yardımıyla sokaklara dökülen çöpleri emerken, teneke kutuları ayıklamak gerekmekte, temizlik yerine pislik yapılmaktadır.

Ankara'da artık at arabalarına rastlamıyoruz. Fakat triportör fiyatları bu yüzden korkunç biçimde yükselmiş, yakıt ve yedek parça harcamaları biraz daha artmıştır. İzmir gibi turistik merkezlerimizde kenti süsleyen at arabalarını ve hatta atlı tramvayları koruyabilirdik. Fakat asfaltlara yağ kusan ve kentin havasını eksoz gazlarıyla kirleten motorlu araçların ithalinde çıkarı olanlar, yüzeysel batılaşmayı tercih ettiler. Behemehal motorlu araçlarla görülmesi gereken hizmetler için bir diyeceğimiz yok. Fakat atları ve at arabalarını da bugün bir oran içinde korumaya ve kullanmaya mecburuz. Dünyanın gidişatına bakılacak olursa, zaman gelecek bunlara yeniden muhtaç olacağız.

OPEC ülkelerinin aldığı petrol ambargosu bizi pek etkilemedi. Elektrik santrallarına çok güveniyor, ülke olarak aydınlığa çıkacağımızı tahmin ediyorduk. Bugün elektrik kısıntıları uygulanıyor, kentlerin ve fabrikaların ihtiyacını karşılayamıyoruz.

Batılaşma ve makineleşme gereklidir. Ancak bunu yaparken belirli bir plâna uymak ve olanaklarımızla orantılı hareket etmek durumundayız. Köye bir traktör girdi mi, en aşağı üç ailenin işsizlik nedeniyle köyü terkettiği kente geldiğinde iş bulamadığı görülmektedir.

Milyonlarca insanın aç ve işsiz dolaştığı bir ülkede hızlı ve bağımlı makineleşme pahalıya mal oluyor. Gaziantep'te arabacılık yapan ve çoluk çocuğunu böylece geçindiren, bu karardan sonra zor bir dönem yaşayacak, atını ve arabasını yok pahasına elden çıkararak, borçlanmak suretiyle, motorlu taşıt sahibi olmanın yollarını araştıracaklardır.

Hayvan; ot, saman ve bir miktar arpayla beslendiğinden, taşıma ucuza gelmekte, bunların tümü ülkemizdeki kaynaklardan sağlanmaktadır. Fakat motorlu araçları samanla besleyemeyiz. Sırasiyle her belediye bu tür kararlar alacak olursa, yakılacak benzinin miktarı biraz daha artacak ve bunu sağlamak için yeni tavizler vermek gerekecektir. Evlerimizi odun ve kömür yerine fuel-oil ile ısıtmanın ne demek olduğunu iyi anladık. Petrol yakan sobalar, gazyağı değil, para yakıyor.

Giderek batılaşıyoruz ama yüzeysel olarak batılaşıyoruz. Batılılar gibi giyiniyor, onlar gibi eğleniyor, otomobilimize atlayıp asfaltlarda dolaşıyoruz. Ancak onlar gibi beslendiğimizi iddia edebilir miyiz?

Peynir ekmek yemenin bile lüks sayıldığı Türkiye'de, ekmek somunları giderek küçülmekte, işçilerimiz et yemeden aylar, yıllar geçirmektedirler. Gaziantep'e de küçük motorlu araçlar gelsin bakalım. Bunların gelmesi halkı kurtaracak mı?

Ondan sonra Van'dan, Muş'tan, Kars'tan at arabalarını kovalım, pırıl pırıl taşıtlar getirelim. Değirmenin suyunun nereden geldiğini kimse düşünemiyor. At arabalarını arayacağımız ve onları da bulamadığımız için yükümüzü sırtımıza vurup yaya yürüyeceğimiz günler gelecektir.

Yaşarsak göreceğiz....

(x) Yeni Ortam, 18 Mart 1975

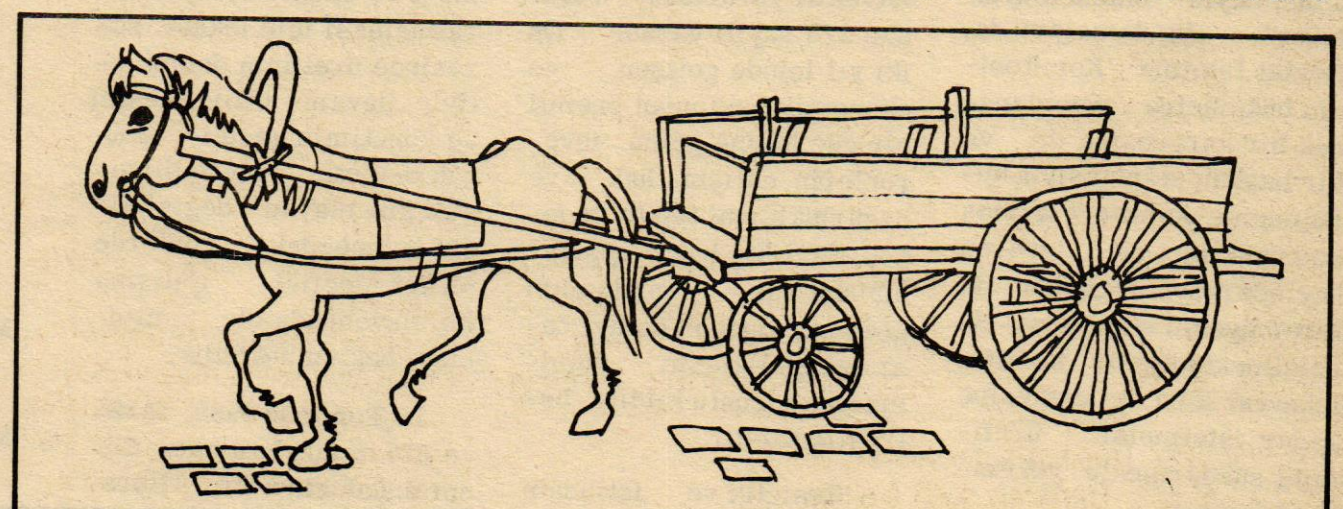

SENDİKAMIZ GENEL BAŞKANI VE CHP İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ABDULLAH BAŞTÜRK, LOKAVTI KÖTÜYE KULLANAN İŞVERENLERİ SUÇLADI.

Baştürk ve arkadaşları lokavt için yasa değişikliği istediler

SENDİKAMIZ GENEL BAŞKANI VE CHP İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ABDULLAH BAŞTÜRK İLE 32 ARKADAŞI, LOKAVTI SINIRLAYICI YASA ÖNERİSİ VERDİLER.

BAŞTÜRK VE ARKADAŞLARININ ÖNERİSİ AYNEN ŞÖYLEDİR:

CHP İstanbul Milletvekili Abdullah Baştürk ve 32 arkadaşı yaptıkları bir kanun değişikliği teklifi ile;

"Kanuni bir lokavt 7 gün içinde tarafların anlaşmaya vararak ortadan kalkmaması halinde, lokavt yapılan işyerinin yönetiminin bir DEVLET İŞLETME KOMİTESİNE devredilmesini" önermişlerdir.

Değişiklik teklifinde, anlaşmayla önlenemeyen lokavt uygulamalarında, Devlet İşletme Komitesinin hükümetçe yayınlanacak bir kararname ile ve bir başkan atanmasıyla kurulmasını, komiteye ayrıca en büyük işçi ve işveren konfederasyonlarından da birer üyenin seçilmesi önerilmektedir Bu komite, lokavtın sona ermesine kadar, işletmenin üretimini sürdürmekle yükümlü olacaktır.

Lokavtlarla üretimin durdurulmasını ve ulusal ekonominin bundan zarar görmesini önlemeyi amaç edinen bu yasa değişikliği 275 sayılı yasa gereğince hükümetlere devlet müdahalesini ve kötüye kullanılan lokavtlara set çekme görevini vermektedir. 275 sayılı 15 Temmuz 1963 tarihli yasanın 21. maddesine bir fıkra eklenmesi istenen değişiklik teklifinin gerekçesinde 32 CHP milletvekili yürürlükte bulunan 275 sayılı yasada "On iki yıl içinde gelişen ve ekonomik bakımdan önemli bir güç haline gelen işverenlerin, çalışma hak ve özgürlüklerini tehdit edecek, nitelikte bazı uygulamalara baş vurmalarının görünmesinden" dolayı bazı değişikliklerin yapılmasını zorunlu kıldığı belirtilmektedir.

"İşsizlik ve istihdam yetersizliği nedeniyle işverenlerin çalışma düzeninde beliren bazı hakların kullanılmasını aksatacak tedbirlere ve bu arada da sık sık lokavta buş vurduklarının görüldüğü" belirtilen gerekçede, "Milletimizin ortak malı olan bazı devlet ve iktisadi devlet kuruluşlarında ilan edilen ve son zamanlarda yaygın biçimde uygulanmaya konulan lokavt kararları halkımızın önemli bir ihtiyacı olan mamullerin fiyatını hızla arttırmakta, üretim ve hizmetlerin durdurulması, Türkiye gibi sanayileşmeye yeni başlamış ülkelerin ekonomilerinde olumsuz etkiler yapmaktadır" denilmektedir.

Lokavt yapılan bir iş yerinde yedi günlük süre içinde işverenle işçiler arasında anlaşmaya varılamazsa, üretimin durmaması ve ekonomimizin daralmaması için lokavt süresince üretimin devlet eliyle devam ettirilmesini ve yönetimin geçici olarak devlete devredilmesini amaçlayan değişikliğin önümüzdeki günlerde Millet Meclisi Çalışma Komisyonunda ele alınması beklenmektedir.

15 Temmuz 1965 tarih ve 275 sayılı Kanunun 21. nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi.

MADDE 1- 15 Temmuz 1965 tarih ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 21. nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

(EK FIKRA 6)

Kanuni bir lokavt 7 gün içinde tarafların anlaşmaya vararak ortadan kalkmaması halinde, lokavt yapılan iş yerinin yönetimi DEVLET İŞLETME KOMİTESİNE devredilir. Komite hükümetçe yayınlanacak bir kararname ile kurulur. Devlet İşletme Komitesine hükümetçe bir Başkan atanır. Ayrıca en büyük İşçi ve İşveren Konfederasyonları da birer üye seçerek, en geç 6 iş günü içinde yazılı olarak atanan Komite Başkanına bildirirler. Taraflardan birinin üye göndermemesi veya toplantıya iştirak etmemesi bu komitenin faaliyetine engel teşkil etmez. Devlet İşletme Komitesinin teşkilini müteakip bu komite lokavtı kaldırır.

Komitenin faaliyeti ve görev süresi tarafların anlaşmasına kadar devam eder. Taraflar anlaştıklarını komiteye bildirdikten 48 saat sonra, hükümetçe komitenin görevine son verilir. Ve işyeri işverene teslim edelir.

MADDE 2-Bu kanun, yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3-Bu kanunu, Bakanlar Kurulu yürütür.

Mitinge katılan işçilerden bir başka kalabalık grup işverene sesleniyor: "İŞÇİ, KÖLE DEĞİLDİR"

İzmir'de Pamuk Mensucat Fabrikası işverenının 1500 işçiyi sokağa atmasını onbinlerce işçi protesto etti. İşçileri yürüyüş sırasında görüyorsunuz.

İZMİR MİTİNGİNDE

LOKAVTI PROTESTO EDEN ONBİNLERCE İŞÇİ YÜRÜDÜ

kemizdeki işçi sınıfının a-erinin karşılığını alabil- ve yasal bazı haklara urulmaları amacıyla 274 Sendikalar Yasası ve 275 Toplu Sözleşme, Grev ve Yasası çıkarılmıştır.
nya işçilerinin uğurların- yıllar boyu savaştıkları, ve kerek edindikleri bir çok , Türk işçisi parlamenter elde etmişti.
şı daha çok küçük olan bu egemen güçlerin ayak rıyla yozlaştırılmaya ça- ve çoğu kez kağıt üze- almaktan öteye geçe- ir. Alınterinin karşılığını koşulları gereğince de- dirmek isteğinde bulunan bu yasalardan yararlana- her zamanki yasalara say- ile ve yasal sınırlar dı- kmadan işverene sözleş- rısında bulunmuşlardır. işverenler çoğu kez bu ra uymamış, işçiye eme- arşılığını tam olarak ver-

meye yanaşmamıştır. Kapitalist güçler, işçileri devamlı küçük görmüş ve onlara insanca yaşamak olanağı tanımak istememişlerdir. İşverenin toplu sözleşme çağrısına uymadığı zamanlar, işçi örgütleri gene yasaların kendilerine tanıdığı en doğal hakları olan grev silahını kullanmayı denemişlerdir. Grevden amaç: İşveren, işçiye emeğinin karşılığını vermeye yanaşmadığı zaman, işçinin işverene ekonomik baskı yapmak suretiyle emeğinin karşılığını alabilmesi için denediği en etkin ve en son yoldur.

Herhangi bir işyerinde veya birkaç işyerinde grev uygulaması yapılacak olsa, egemen güçler ve onların en şiddetli savunucuları basarlar yaygarayı:

"Kazanamıyoruz... İşçilerin bu tutumları hayat pahalılığının başlıca nedenidir... Memur, öğretmen, mühendis, doktor, hekim şu kadar alırken, biz işçilere daha ne verelim, veya isteneni nasıl verelim?" Falan, filan ... Oysa bilindiği gibi egemen güçlerin bu feryatları gerçekleri yansıtmamaktadır. Gerçek olan odur ki, işveren işçiye alın terinin karşılığını tam olarak vermediği gibi bir de işçinin sırtından artık-değer kazanmaktadır.

EGEMEN GÜÇLER TOPLULUĞU

Diyelim ki, işçi emeğinin karşılığını alamadı ve greve gitti. O zaman egemen güçlerin çeşitli oyunları serilir gözler önüne.. Grev kırıcılığından tutun da, sıkıyönetimin grevi durdurmasına kadar türlü türlü yollar denenir.

Grevin etkin ve başarılı olduğu an egemen güçler "milli servet" diye sarıldıkları her türlü aracı, gereci, makinayı vs. yi kiralık adamlarına tahrip ettirerek, sonra da bunu grevcilerin yaptığını yayarlar kamu oyuna. Sıkıyönetime başvurarak grevin durdurulmasını isterler. Ne acıdır ki, çoğu kez işverenlerin istekleri yerine getirilir ve son çaresi olan grevi yapan, evine, karısına, çocuklarına bir dilim ekmek parası götürme çabasında olan işçilerin aleyhine sonuçlanır alınan kararlar.

Neden hep işçiler süründürülür?

Kapitalistler işçi sınıfının karnının doymasına, onların refah ve huzura kavuşmalarını istemezler. İstemezler, çünkü işçi rahata kavuştuğu, karnı doyduğu an kafasını çalıştırmaya başlar. Kafasını çalıştıran işçi de patronun kendi sırtından ne kadar kâr sağladığını, kendi yüzünden ne kadar artı değer elde ettiğini ve bu değerlerle neler yaptığını anlama olanağına kavuşur. Ve daha bunlara benzer yığınla neden. İşte bunun içindir ki, işveren işçinin karnının doymasını istemez, rahat bir nefes alarak düşünme olanağına kavuşmasını istemez...

İZMİR'DEKİ GREV, LOKAVT VE İŞÇİ MİTİNGİ

İzmir'de, Pamuk Mensucat Fabrikasında çalışan tekstil işçileri, günün hayat koşulları içinde, aldıkları ile geçinememenin ortaya çıkardığı nedenlerle ve yasaların kendilerine tanıdığı haklarını kullanarak tekstil iş kolunda kurulu bulunan Tekstil İşverenleri Sendikasına sözleşme çağrısında bulundular. Gün geldi, işçi ve işveren temsilcileri oturdular toplu pazarlık masasına. İstekler kondu orta yere. İşveren isteneni çok buldu, işçi verileni az buldu. Neticede anlaşma sağlanamadı. Çeşitli girişimlerde bulunulmasına karşın hiçbir olumlu sonuç alınamadı, toplu pazarlık görüşmelerinden.

Böyle olunca, işçi sendikasının yasalar çerçevesinde grev hakkı doğmuş oldu. İstanbul, İzmir ve Bursa'da başlayan grevlerin tüm tekstil sanayiine yayılacağı haberleri İşverenler Sendikasının uykularını kaçırıyordu. Kimi yerlerde imdatlarına sıkıyönetim yetişti, İstanbul ' daki grev Sıkıyönetim Komutanlığının aldığı bir kararla durduruldu.

emekçinin sözlüğü

EVRİM VE DEVRİM:

Klasik metafizik evrim anlayışı, başlangıçta nitesel olarak belirlenmiş bir şeyin sadece nicesel değişmelerle, yavaş ve tedrici olarak ilerlemesini kabul eder. Böyle bir anlayış "sıçrama"ları, devrimci biçim değişikliklerini inkar eder ve yeni niteliklerin doğuşunu, nitelik bakımından yeni olan bir durum veya koşulun meydana çıkışını açıklamaya yeterli değildir.

Aslında ise hareketin iki yönü vardır: Biri evrim, öteki devrim. Başlangıçtaki orijinal niteliklerdeki azalma ve çoğalmaları gösteren nicesel karakterdeki tedrici ve gözle görülmez değişmeler, köklü nitesel değişmelere yol hazırlar. Bu nitesel değişmeler ani olarak "sıçrama" yoluyla, devrimci denebilecek bir tarzda yer alır.

Böylece evrim "devamlılıkta kesinlikler" ve "nicelikten niteliğe geçiş" gerçeklerini ihtiva eder. Evrim ve devrimi birbirinden ayırmak imkansızdır; bunlar birbirine organik olarak bağlıdır.

İDEAL:

Bireylerin, siyasi partilerin grupların, sosyal sınıfların faaliyetlerinin gerçekleşmesi için yönelttikleri yüksek amaçlar ve ahlaki hedefler. Her ülke tarihi bakımından şartlanmıştır. Yani içinde geliştiği sosyal sistem her idealin niteliğini belirler, koşullarını tayin eder.

İdealizm diye bilinen felsefe akımı adını ülkü anlamındaki "İdeal" sözünden değil, fikir ve genel düşünce anlamındaki "İdea" kelimesinden almıştır. Felsefi idealizmin, ülkücülük anlamındaki ahlaki idealizm ile hiç bir ilişkisi yoktur.

Materyalist felsefe ülküyü inkar etmez; ama ülküleri belirli bir zamanda var olan somut koşullardan çıkarmaya vebu ideallerin gerçekleşmesi icin pratik plân ve programlar hazırlamaya çalışır. Yani materyalizm, idealsizlik, ülküsüzlük demek değildir.

Sosyalist sistemde ücret

Sosyalist sistemde ücret, sosyal ürünün devlet tarafından yapılan üleşimde, kesiminden emek niteliğine ve niceliğine göre emekçiye düşen payın para ile ifadesidir.

Sosyalizmin temel ekonomik kanununun icaplarına emeğe göre üleşim kanununa uygun olarak sosyalist devlet bir plana göre ve her devre için çeşitli emekçi kategorilerinin ücretlerini, ulusal ekonominin ilerlemesine ve emeğin verimliliğinin artmasına paralel olarak ücretlerin devamlı artmasını sağlayacak tarzda, tesbit eder.

İyi ayarlanan ücret sosyalist üretimi, emekçinin yeteneğinin yükselmesini, tekniğin durmadan mükemmelleşmesini, üretimin daha iyi örgütlenmesini ve sosyal emeğin verimliliğinin artmasını teşvik eder.

Sosyalist sistemde ücret, çalışma müddetine ve emekçinin mesleki ustalık ve becerikliliğine bağlıdır. Uygulanan parça başına ücret sistemleri emekçinin kişisel maddi çıkarı ile ulusal ekonominin menfaatlerini daha iyi uzlaştırır. Parça başına ücretin çeşitli biçimleri olur.

Doğrudan doğruya parça başına ücret en yaygın ücret sistemidir. Bu sistemde emek karşılığı belirli bir zaman parçası içinde yaptığı üretim miktarına bağlıdır. Üretim her birim gözönünde tutulan emeğin çeşidine uyan aynı tarifeye göre ödenir. Emekçinin ücreti, istenilen kalitede ürettiği parça sayısına bağlıdır.

Parça başına artan ücret sisteminde işçi önce, kendi üretim normunu tamamlamışsa, değişmeyen bir tarifeye göre gene ürettiği istenilen kalitede parça hesabıyla ücretini alır. Ayrıca üretim normu üstünde ürettiği parçalar için kendisine daha yüksek ve gittikçe artan bir tarifeye göre, ücret ödenir. Bu ikinci tarifelerdeki gittikçe artış, kilit önemindeki mesleklerde, yer altında ve dökümhanelerde, çalışan işçiler ve başka ağır işlerde çalışan hizmetliler için daha da fazladır.

Parça başına primli ücret sisteminde doğrudan doğruya parça başına ücretle birlikte muayyen belirtilere göre primler ödenir. Prime hak kazandıran bu belirtiler örneğin, yakıt tasarrufu, elektrik tasarrufu, maliyet düşürülmesi, kusurların azaltılması, üretilen şeylerin kalitesinin iyileştirilmesi vb. olur. Bazı girişimlerde bu prim sistemi parça başına artan ücret sistemiyle birlikte uygulanır.

Çalışma koşulları herkes için ayrı ayrı parça başına ücret ödenmesini olanaksız kılıyorsa, bir işçi grubu aynı zamanda bir veya birkaç büyük makina üzerinde çalışıyorsa, parça başına grup halinde ücret sistemi uygulanır. Ekibin her üyesi bu toplam ücretten emeğinin zamanına ve mesleki ustalığına göre kendi payını alır.

Sadece çalışma zamanına göre ücret sistemi parça başına ücret sistemlerinin uygulanamayacağı veya rasyonel olmayacağı yerlerde, örneğin, puantaj, bekçilik, özel itina isteyen ve özelliği olan cihazların imalinde, kontrol ve karşılama, kabul ödevlerinde kullanılır. Bu da basit veya primli olabilir. Çalışma zamanı üzerine primli ücret bazı belirtilere göre mühendislere, teknisyenlere, ekonomiyi yöneten personele ödenir.

Öğretmen ve öğretim üyeleri, doktorlar ve tıp mesleği mensupları, devlet memurları da yaptıkları çalışmanın niteliğine, gördükleri öğrenime, kıdeme ve daha başka bazı belirtilere bakarak hazırlanan primli bir ücret alırlar.

Sosyalist devletin ücret politikası, ücretlerde hissi bir eşitsizlikten şiddetle uzak durur. Gerçi aynı kalitede, aynı miktar emeğe aynı ücret ödenir. Fakat farklı nitelik ve nicelikte işler için ödenen ücretler çok farklıdır. Ağır veya yüksek nitelikte ve ulusal ekonominin kilit noktasını teşkil eden işlere ve mesleklere, san'atlara en yüksek ücretler ödenir.

Sosyalizmin temel ekonomik kanunu gerçek ücretin durmadan artmasının koşulunu sağlar. Gerçek ücretin artmasını sağlayan etmenler sosyalist üretimin ve emeğin verimliliğinin devamlı gelişmesi ve işsizliğin tamamen yok olması, günlük tüketim malları fiyatlarının yöntemli düşüşü, işçilerin kültürel ve teknik seviyelerinin ve mesleki ustalıklarının yükselmesi, emekçilerin konut koşullarının iyileştirilmesidir. Ayrıca emekçilerin, yani işçi ve hizmetlilerin aldıkları nakdi ücretlere devletin ve sosyal örgütlerin sosyal ve kültürel alanda sağlanan hizmetler için harcadıkları önemli miktarları da bu etmenlere eklemek gerekir, çünkü bu hizmetler de gerçek ücret seviyesini büyük ölçüde yükseltir.

SOSYALİST SİSTEMDE TİCARET

Sosyalist bir düzende iki pazar olur: Biri devlet ve kooperatif, diğeri tarım kooperatif ticareti pazarı. Birincisi doğrudan doğruya devlet tarafından planlanır ve emtea dolaşımında hakim rol oynar, örgütlenmiştir.

İkincisi doğrudan doğruya devlet tarafından planlanmamışsa da ekonomik tedbirler yardımıyla devlet tarafından düzenlenir.

Devlet ve kooperatif ticaretinde emtea fiyatları bir plan tarafından tesbit edilir. Tarım kooperatifleri pazarının fiyatları arz ve taleple teşekkül eder. Fakat bu fiyatlar devlet fiyatlarının düzenleyici etkisi altındadır.

Dış ticaret tamamen devlet elindedir, uluslararasındaki iş bölümünden yararlanarak sosyalist ekonomiyi kuvvetlendirmeye ve geliştirmeye çalışır. Bu dış ticaret bütün yabancı ülkelerle, sosyal rejimlerine bakmadan mutlak bir eşitlik ve karşılıklı yararlanma esası üzerinde ekonomik ilişkiler kurmaya ve geliştirmeye hizmet eder; sosyalist ekonomiyi yabancı sermaye sızmalarına karşı korur.

KAPICI ve KALORİFERCİLER

GENEL-İŞ TÜM SORUNLARINIZI HALLETMEYE KARARLIDIR!..

BAŞTÜRK'ÜN KANUN TEKLİFİ

Sendikamız Genel Başkanı ve CHP İstanbul Milletvekili Abdullah BAŞTÜRK, Kapı ve Kalorifer işçilerinin sorunları hakkında Meclis Başkanlığına bir kanun teklifi vermiştir. Aşağıda, Baştürk'ün verdiği kanun teklifinden bazı bölümleri göreceksiniz.

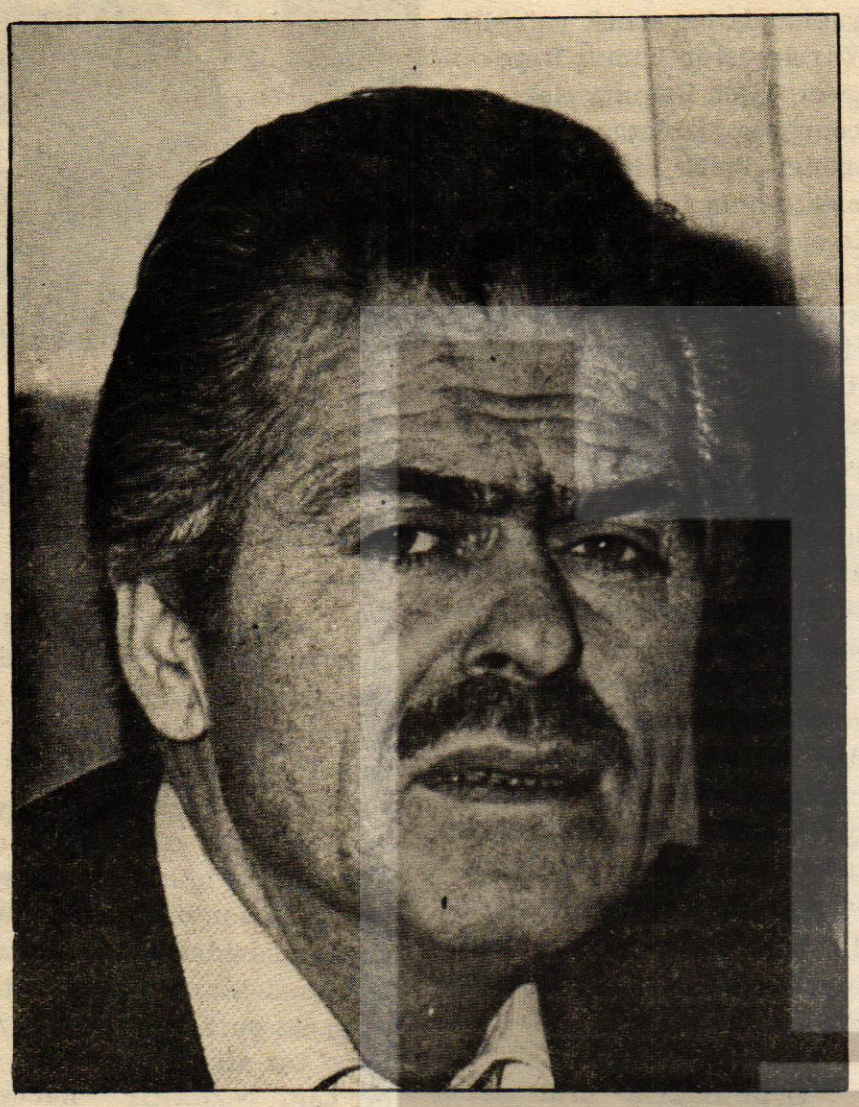

Millet Meclisi Başkanlığına
ANKARA

Metni ve gerekçesi aşağıda sunulan, 1475 sayılı iş kanununa bir madde eklenmesine, 5. maddesinin birinci fıkrasının (8) bendinin ve ikinci fıkrasının (e) bendinin kaldırılmasına ve 72. maddesine bir (c) bendi ilave edilmesine ilişkin kanun teklifimizin kanunlaşması için gereğine müsaadelerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla,

İstanbul Milletvekili
Abdullah BAŞTÜRK

1475 SAYILI İŞ KANUNUNA BİR MADDE EKLENMESİ 5. MADDESİNİN BİRİNCİ FIKRASININ 8. BENDİNİN VE İKİNCİ FIKRASININ (e) BENDİNİN KALDIRILMASI VE 72. MADDESİNE BİR (c) BENDİ EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ :

MADDE I- 25.8.1971 tarih ve 1475 sayılı İş Kanununa bir ek madde ilave edilmiştir.

(EK MADDE)

Konutlarda kapı veya kalorifer hizmetlerini **ücret** *karşılığı ifa eden* **işçilerin**, *asgari ücret dışında* **kalan** *ücret artışları, sosyal* **yardımları**, *işverenin* **konut tahsis yükümü**, **sözleşmeleri**nin yapılması, **muhtevası** ve *sona ermesi, iş* **şartlarının**, *düzenlenmesi* **konuları** *ile işçi ve işveren ilişkilerini ilgilendiren diğer hususlarda her il için karar vermeye yetkili bulunan kurullar, aşağıda belirtilen şekilde kurularak görev yaparlar:*

Bu kurullar, her ilde Çalışma Bakanlığını temsilen Bölge Çalışma Müdürü veya görevlendireceği yardımcısı veya bir iş müfettişi, mahallin Belediye Başkanı veya görevlendireceği bir, temsilci, en çok işvereni temsil eden işveren Konfederasyonu ile Genel İşler İşkolunda yetki almış sendikanın birer yetkilisinden oluşur.

Devamı Sayfa 12'de

Kapı ve Kalorifer işçilerinin sorunları ve istekleri

"Türkiye'de çalışan Kapı ve Kalorifer işçilerinin sorunlarına çözüm yolu bulabilmek, insanca yaşamalarına katkıda bulunmak, tüm Kapıcı ve Kaloriferci işçilerin, eşit hak ve menfaatlerden faydalanmalarını sağlamak, Yönetici ve Kat Maliklerinin keyfi idare sistemine son vermek için:

Çalışma Bakanlığı ile Genel-İş, işkolunda yetki almış Sendika yetkilileri tarafından bir Çalışma Yönetmenliğinin en kısa zamanda çıkarılmasını, bu Yönetmenlikte aşağıdaki hususların yer almasını, bu Yönetmenlik çıkarılmaz ise, Kapıcı ve Kalorifercilerin girişeceği bir takım hareketlerden Sendikamız veya Kapıcı ve Kaloriferci üyelerimiz değil, bizzat hükümet edenler sorumlu olacaktır.

İSTEKLERİMİZ:

1. Günlük iş saatlerinin yaz ve kış aylarına göre günlük SEKİZ, haftalık KIRKSEKİZ saati geçmeyecek şekilde ayarlanması,

2. Kapıcı ve Kalorifercilerin aylık ücretlerinin tek elden (Yönetici tarafından) ödenmesi,

3. Kat maliklerinin ortak mülkiyetinden olan kapıcı konutlarından, kira, elektrik, su ve ısıtma adı altında kapıcı ve kalorifercilerden bir ücret kesilmemesi,

4. Kapıcı ve Kalorifercilere yaptıkları işin niteliğine göre koruyucu melbusat verilmesi,

5. Kapıcı ve Kalorifercilerin yapması zorunlu olan işlerin açıkça yazılmasını istiyoruz."

KAPICI ve KALORİFERCİLERİN ÖYKÜSÜ BAŞKADIR...

DIŞI SENİ İÇİ BENİ YAKAR

Hasan MERT

İstanbul Kapı ve Kalorifer İşçileri Şube Başkanı DURMUŞ ÇAVDAR.

Dünyanın sözü edilir yerleşme merkezlerindendir diye övünüp dururuz güzel İstanbul'la. Evet öyledir de, gerçekten de Dünyanın en gözde kentlerinden biridir İstanbul. Üç milyon dolaylarında insanımızın yaşadığı bu büyük ve güzelim kent, tüm Dünya ülkelerinden turist çektiği gibi Anadolumuzun insanlarını da basar bağrına, köyünde bir karış toprağı olmayanlar, yaşamlarını sürdürebilmek için çalışma zorunluğu duyanlar, akın ederler İstanbul'a. Hani bir söz vardır halkımız arasında, "İstanbul'un taşı toprağı altındır" diye. İşte bu nedenle olacak ki, her çalışma zorunluğu duyan insan, koşar gelir İstanbul'a...

Yurdun dört bir yanından akın eden bu insanların ilk durakları Haydarpaşa olur... Trenden her inen şöyle bir bakar İstanbul'a. Taşına, toprağına. Gerçekten altın var mı diye. Ve koyulur bir iş kapısı aramaya. İstanbul'un bunaltıcı sıcağında alnından terler aka aka dolaşıp durur bir iş bulayım diye. Belki bir inşaat işçisi, belki hamal, belki de lüks bir apartmanda kapıcı olur sonunda.

İstanbul'un taşı toprağı altın!..

İstanbul'un bir iş kenti olduğu gerçektir, ama taşının toprağının altın olduğu düşündürür insanı.. İnşaat işçisiyse sadece inşaat mevsimi çalışır. Hamalsa aldığını han odalarında eritmekten beş kuruş bile biriktirip de ailesine gönderemez. Hele kapıcı olmuşsa, vay geldi haline!. İşveren işe aldığı zaman bütün gaddarlığını ortaya koyarak, sıralar koşullarını:

-Asgari ücret veremem. Sendikalı da olamazsın; yoksa almam.

Bizimki kabullenir bu koşulları çoğu kez. İstanbul'un taşı toprağı altın olan sokaklarında boş gezmektense, bir tür kölelik olan bu koşulları kabul etmeği yeğ tutar. Başlar işe... Sabahın köründe kalkar kapıcı kardeş, gece yarısında ise ancak yatabilir. Yorulmuştur. Timur Beye sigara, Tijen Hanıma viski, evin çocuğuna çikolata ve de apartmanın günlük, bitmek tükenmek bilmeyen işleri.. Bu böyle sürüp gider günler, haftalar ve aylar geçer. Aybaşında alır maaşını. Asgari ücret 1200 lira mı, Mehmet Efendiye verirler 600 lira net. Hani anlaşmaları öyle idi ya. Üstelik sigortası da yoktur. Otur ması için verilen yer, insanların oturmasına elverişli değildir. Ya kazan dairesinin üstüdür, ya kömürlük diye yapılan yerdir, ya da bodrumdaki sığınak.. Rutubetli mi rutubetli, pis mi pis. Dışarıdan bakan böyle lüks bir apartmanda oturmak için iç geçirir. Ama kapıcı kardeşim ne düşünür bilir misiniz? "DIŞI SENİ, İÇİ BENİ YAKAR" Lüks bir apartmanın kapıcısı bundan daha başkasını düşünemez.

Dahası da var.

O, insanların oturmasına elverişli olmayan yer var ya, işte oraya kira bile alır, yeri geldiğinde aslan kesilen, milliyetçiliği kimseye kaptırmayan işveren. Elektrik, su, havagazının hesabını da keser 30 günlük çalışmasına karşı verdiği 600 liranın içinden... Bunlar ne acıdır. Ne kadar ürpertici, tiksindirici şeylerdir. Ve tek suçları fakirlik olan bu insanlarımızı köleliğe mahkum edenler, gene söylüyoruz, yeri geldiğinde milliyetçilikten, vatanperverlikten dem vuranlardır. Geçen dönem yapamadık, ama bu dönem iktidara gelirsek, mutlaka yapacağız diye halkı kandırarak oy isteyenlere, oy verenlerdir bunlar.

Bakın İstanbul Kapı ve Kalorifer İşçileri Şube Başkanımız Durmuş Çavdar, bir kapıcının kısa öyküsünü nasıl dile getiriyor:

"Bizde öyle kapıcılar vardır ki, yaptıkları işleri anlatırsam olmaz dersiniz. Ne yazık ki gerçektir. Bir tanesini anlatayım size. Koskocaman bir apartman düşünün. İstanbul'un en lüks, en güzel apartmanlarından biri. Bu apartmanın kapıcısı, günlük işlerinin dışında, apartmanın içecek su ihtiyacını da karşılıyor. Diyeceksiniz ki ne var bunda? Yapabilir. Öyle düşündüğünüz gibi değil bu. Apartmanın içinde bir havuz var, kocaman bir havuz. Buraya musluklardan su akıtırlar. Musluklardan akan her zamanki su. Kapıcı bu suyun içine tuz alıp döker ve bu su bir hafta bekletilir havuzun içinde. Tuz suyu, içindeki yabancı maddelerden arıtır. Sonra temizlenen su katlara, dairelere sevkedilir. Ama iş bitmez. Kirlenen tuz havuzdan alınarak atılır ve yerine yenisi doldurulur. Şimdi sorarım sizlere bu iş kapıcının yapacağı işler arasına girer mi? Bu ilginç olan bir durum. Daha buna benzer neler var neler.."

Böyle anlattı Durmuş Çavdar, bir kapıcının öyküsünü.

Ve tüm kapıcıların öyküleri ayrı ayrı ilginç. Milliyetçiliği babasının öz malı gibi düşünenler, hele bir çıksınlar o lüks apartmanların kapıcıları ile bir konuşsunlar, bir dinlesinler onların dertlerini, dileklerini ve sonra da onların haklarını savunanlara baksınlar, onların söylediklerine kulak versinler. O zaman kimin gerçek milliyetçi, yurtsever, olduğunu çok iyi anlayacaklardır. Ama ne gezer? Onların kafası sömürüden yana çalışır. Başka şeyler düşünemezler ki.

Zaten düşünselerdi, şimdiye kadar adam olurlardı.

BAŞTÜRK'ÜN KANUN TEKLİFİ

Baştarafı Sayfa 11'de

Kurul Başkanları, Çalışma Bakanlığı temsilcisidirler. Kararlar üye oylarının çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın oyu kararı sağlar.

İkişer yıl süreli olan Kurul kararları kesin olup, kapı veya kalorifer işçisi çalıştıran konutların münferiden veya müşterek maliklerini ve yöneticilerini bağlar Kurul kararları mahalli iki gazete ile ilan edilerek yürürlüğe girer.

MADDE 2-1475 sayılı İş Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının 8. bendi ile ikinci fıkrasının (e) bendi, yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3-1475 Sayılı İş Kanununun 72. maddesine aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

EK BENT :

Birinci maddenin (ekmad denin) birinci fıkrasında yer alan konular ile, aynı fıkrada belirtilen kurulların yazı işleri ve diğer işlemlerinin nasıl ve kimler tarafından yürütüleceği, başkan, üye ve raportörlere verilecek huzur hakları, kapı ve kalorifer işçilerinin kurul karlarından yararlanmaları için ehliyet belgesi sahibi olma yükümleri, eğitici seminerler, kurslar, ehliyet belgesinin Çalışma Bakanlığı ve Genel İşler işkolunda yetki almış sendikaca vize edilme, zamanları ve diğer hususlar bu kanunun yayımlandığı tarihten başlayarak bir ay içinde Çalışma Bakanlığınca yapılacak bir tüzükle gösterilir.

MADDE 4- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 5- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİZAH ..!

Çingenenin dâvası

İspanya'da bir çingene, ceza avukatlarından birine başvurarak kendisini savunmasını istedi. Avukat sordu:

— Mahkeme ve avukat ücretlerini nasıl ödeyeceksin?

Çingene elini gururla göğsüne vurarak:

— Benim bir atım, iki ineğim, iki de keçim var, dedi. Elbette ki bu mallara sahip olan biri senin ücretini öder...

— Peki öyleyse, seni neden dâva ediyorlar?

— Bir at, iki inek, iki de keçi çaldığım için...

Tavsiye

Adam yolda karşılaştığı arkadaşına:

— Ne kadar da güzel elbisen var! Terzimin iyi olduğunu itiraf et... Seni o terziye ben göndermiştim biliyorsun... Kendisine benim tarafımdan geldiğini söylediğinde ne yaptı?

Arkadaşı hafif bir gülümsemeyle karşılık verdi:

— Dikiş ücretini peşin istedi.

Bozuk saat

Adam eve gelince, karısı:

— Sorma, dedi, bugün öylesine heyecanlandım ki... Şu duvardaki büyük saat, az kalsın annemin başına düşüyordu...

Adam sinsi bir gülüşle:

— O saatin zaten daima geç kaldığını bilirim... diye cevap verdi.

ANI

Yedek subaylık hizmetimi yaptığım sıralarda, bir gün nöbetçi subayı idim. Nöbetçi çavuşu sivil bir adamla gelerek: «Askeri saha içerisinde yakaladıklarını» söyledi.

Ben de; adama bazı sorular sorarak, ne için askeri saha içerisinde bulunduğunu öğrenmeye çalışıyordum. Bu arada subay arkadaşlardan biri söze karışarak:

— Ulan! ya nöbetçi seni öldürtüp buraya leşini getirseydi, o zaman ne yapardın?... demez mi!

Ayyaş goril

Barmen, yanına yaklaşan gorili görünce korkarak içeri kaçtı ve bar sahibine durumu anlattı:

— Bir goril geldi efendim, 20 dolarlık uzattı, duble viski istiyorum dedi, ne yapayım?

Bar sahibi cevap verdi:

— Aldırma, korkma. Ver o sersem gorilin istediğini, al elinden parasını, geriye de bir dolar bozukluk ver, çeksin gitsin.

Barmen patronun dediğini olduğu gibi yaptı, sonra da özür diledi:

— Kusura bakmayın sayın goril... Buralara pek goriller gelip de viski içmiyorlar. Onun için ne yapacağımı şaşırdım...

Goril sinirli sinirli güldü:

— Belli, dedi. İkibuçuk dolarlık duble viskiyi bana 19 dolara satmaya kalkışıp kazıklamaya çalışıyorsunuz... Hangi aptal goril bir daha bu bara uğrar?...

Tarihî yatak

Marie-Helene güzel bir kızdı ama kafası pek işlemezdi. Tatilde, bir gün küçük bir grupla tarihî bir şatoyu geziyordu. Rehber gerekli bilgiyi veriyordu:

— Bakın, şu gördüğünüz yatakta II. Henri, III. Henri, IV Henri ve I. Napoleon yatmıştır.

Marie-Helene yatağa baktı, bir an düşündü ve:

— Anlıyorum, bu yatak çok geniş ama dört kişi birden içinde nasıl rahat edebilmiş ve bir arada uyuyabilmişler diye kendi kendime soruyorum! dedi.

İhtiyatkârlık

Bir delikanlı, sokakta tanıştığı hoppa bir kızla sevişmiş, sonra da bazı endişelere kapılarak doktora başvurmuştu. Zührevî bir hastalık kaptığı kanısındaydı.

— Onunla beraberken, ne çeşit bir ihtiyatta bulunmuştunuz? diye doktor sordu.

Hafifçe kızaran delikanlı yavaşça cevap verdi:

— Ona yanlış ad söylemiş, yanlış adres vermiştim...

Motor gürültüsü

Günün yorgunluğunu bir park kanapesinde gidermeye çalışan kadın, az ilerisinde oturan kadına öfkeyle çıkıştı:

— Oğlunuz birazcık susmaz mı!... Saatlerdir bir motor gürültüsünü andıran homurtularını dinlemekten başıma ağrı girdi!

Çocuğun annesi:

— Yanılıyorsunuz, diye cevap verdi. Oğlum motor gürültüsünü taklit etmiyor, «Gürültüyle Mücadele Haftası» dolayısiyle okulda yapacağı «Başkalarını rahatsız etmek saygısızlıktır» isimli konuşmayı ezberliyor.

Bilgili talebeler

Bir İtalyan profesör, tatilde öğrencilerinden ikisini evine davet etmişti. Onlara birer kadeh cinzano ikram ettikten sonra sofraya oturdular. Yemek sırasında çeşitli konular üzerinde konuşmaya başladılar. Profesör bir ara öğrencilerden birine sordu:

— Şekspiri sever misiniz?

— Hayır, dedi çocuk. Ben Kiyanti'yi severim, iyi bir şaraptır.

Profesör sesini çıkarmadı. Yemek bitti, çocuklar izin isteyerek evden ayrıldılar.

Yolda iki çocuk yalnız kaldıklarında biri:

— Büyük bir yanlış yaptın bugün, dedi.

Diğeri sordu:

— Nasıl?

— Nasıl olacak, Şekspir bir şarap adı değil budala, o bir peynir adıdır!...

DURUM VAZİYETİ!

Nedense kurulamadı gitti hükûmet,
Her kafadan bir ses var, kalmadı sükûnet!
Zamlar geldi pahalılık aldı yürüdü,
Geçim derdine mi düştü bu koca millet?
Ümitle beklediğimiz şu «Milli Cephe»,
Kabloları kopardı oldu bir Pilli Cephe!
Ne hak yere oyalanıyorlar şimdi de,
Lâf imâl ederek oldular Dilli Cephe...
Çifte Havuzların doksanlık pir sultanı!
Unutup Çankaya'yı çıkarır fermanı...
Doğru mudur bu yaptığın diyesim gelir,
Ey demokrasinin tecrübeli hayranı!...
Meydanı boş bulmuştu Karamanlis haşındı,
U.S.A. yardımı kesti, o feleği şaşırdı!
Bazı bazı şahlanıp tehditler savuruyor,
Zannımca bu sırada gene dili kaşındı...
Amerika Yunan'ı ne kadar çok korusa,
Norveç gemisi petrolü aramasa bulmasa;
Türk güçlüdür her zaman her an bunu bilsinler
Başımızda başbakan olsa da olmasa da...
Kıbrıs'ta bir Federe Türk Devleti kuruldu,
Şımarık palikarya can evinden vuruldu.
Başladılar dünyaya yalan beyan vermeye!
Hak yerini buldu ve akan sular duruldu...

ŞIPSEVDİ

Dört mevsimin dördünde
Dört ayrı güzellik var
Her mevsim başka bir güzeli
Şu deli gönlüm arar...

ÇEKENLER...

Kimi acı çeker
Kimi kahır çeker
Kimi de nargile içer
Ve de tesbih çeker...

KABAHAT KİMDE?

Küçük kız, evde annesinin ayakları dibinde dolaşıp duruyor, pürtelâş, kadıncağızın her yaptığı işe burnunu sokuyordu. Kadın dayanamayıp onu azarladı:

— Yavrum, nereye gidersem peşimden gelmekten vazgeç!

Yumurcak derhal öne geçip annesine döndü:

— Öyleyse sen benim arkamdan gel!...

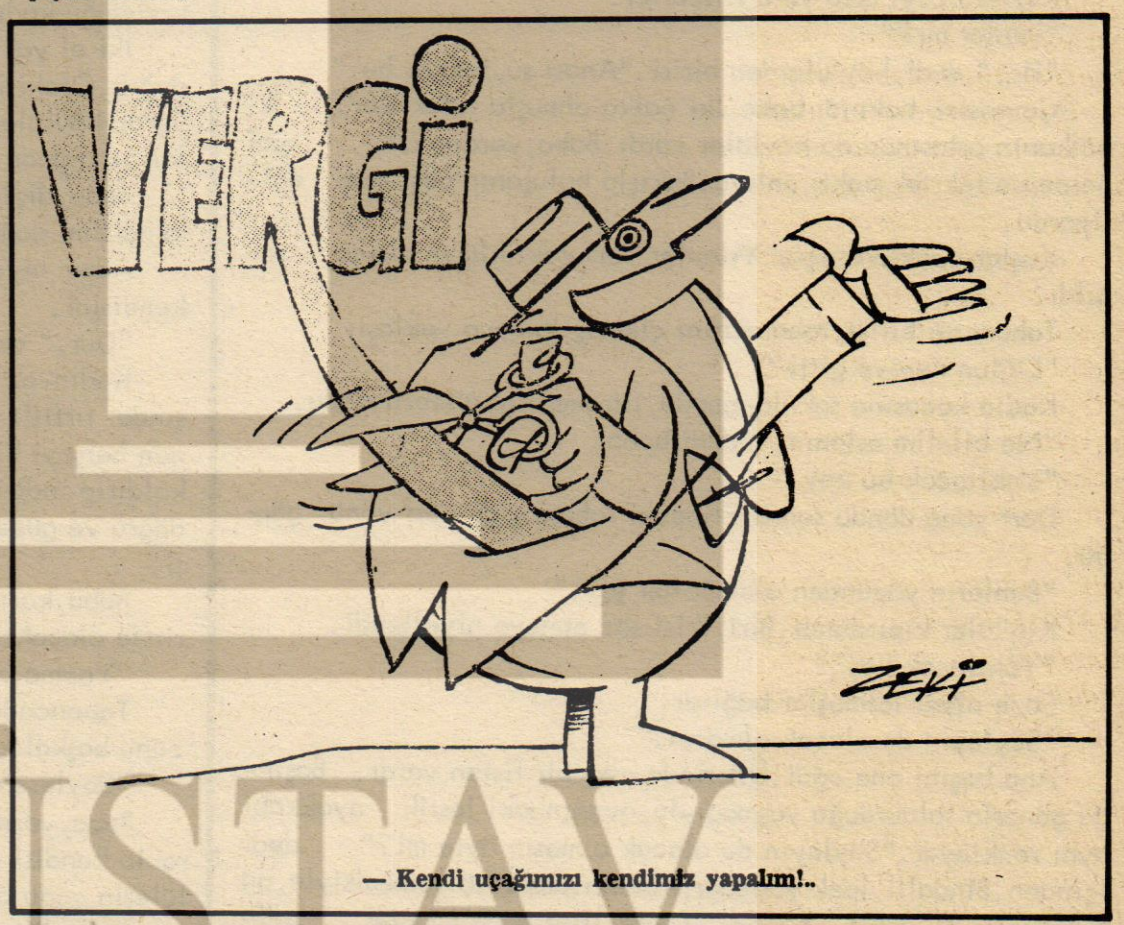

— Kendi uçağımızı kendimiz yapalım!..

BİR HİKÂYEMİZ VAR

bekir yıldız

BİR YERYÜZÜ PARÇASI

"Biraz daha kalsan'."

"Gitmeliyim baba."

"Oğlum."

"Dedim ya ana, güneş gelmeden..Verin ellerinizi öpeyim."

Damın kapısı gıcırtıyla açıldı.Dudaklar, eller, kapı aralığında yapışıp koptu birbirinden.Gözyaşlarını gören olmadı...

Üç yönü suyla çevrili bir yarımadada mı, su nedir bilinmez, çöllerde mi, ama insanoğlunun yaşadığı şu yeryüzünde, namlular göründü.

Köy çevrildiğinde, güneş, toprağın geceden kalma terini çoktan kurutmuştu.Erkekler anladı gelenlerin kim olduklarını. Ellerinde tüfekler vardı, tüfeklerin ucunda da süngüleri parlıyordu.Çocuklar önce oyun sandı, olup biteni.Tüfeklilerin bacakları arasına girmek istediler.Kovuldular.Kadınlar yaban çiçeklerini koparıp namluların ucuna takmak istediler. Takmak istediler ya, korkularından büzüşüp kaldılar oldukları yerde.

Karı-Kocayı orta yere itilediler.

"Bunlar mı?"

"He," dedi, köylülerden birisi."Anası şu, babası bu."

Çevresine bakındı baba.İki halka olmuştu tüfekliler. İki halkanın ortasında da köylüler vardı.Baba, yardım ister gibi nerdeyse tek tek baktı onlara.Bakışla buluşanın başı öne eğiliyordu.

Kuşlar uzaklara uçtu.Yılanlar yumuşaklıkların altına sağıldı.

Tabancalı birisi, tabancasını çıkarıp babaya yaklaştı.

"Oğlun nereye gitti?"

Kadın kocasına sokulduğunda, titremesi görülebiliyordu.

"Ne bilelim aslanım," dedi baba.

"Yakılacak bu köy."

Dört yöne döndü sonra.Elindeki tabanca da dört yönü gördü.

"Bunların yüzünden olacak her şey'."

Köylüler kıpırdandı.Biri, ikisi söz etmeye niyetlendi.

"Yakılacak köy'."

Söze niyet tutmuşlar bağırdı.

"Söyleyin de olacak olmasın."

Ana başını öne eğdi.Üzerinde eski bir fistan vardı. Başında güneşin soldurduğu yaşmağıyla, ayağındaki lastik ayakkabı aynı renkteydi."Söyleyin de olacak olmasın öyle mi?" dedi içinden.Bindallı, ipek yaşmağı, kırmızı püsküllü yemenisiyle, güzel günler oluverdi , bugün.Şu tüfekliler göğe mi ateş ediyorlar ne? Giysileri de bir güzel, bir yeni ki... Dönüyorlar işte.Göğe, insanoğlunun mutluluğunu ulaştırmak istercesine tabancalarını, tüfeklerini ateşliyorlar.Hora tepiyorlar. Kızlar, güzel kızlar, çiftetelli oynuyor, şu ananın, şu babanın o günkü düğünlerinde sanki."Söyleyin de olacak olmasın a köylülerim.Everip döl sahibi yaparken bizden yana olanlar, şimdi ciğerimi almaya geldiklerinde, neden sahip çıkmazsınız bizlere? Kimedir bu gevşekliğiniz, nedendir?"

Büyük çocukları, ekinlere, bostanlara yolladılar. Sütten kesilmişlere şenlik var dediler.Emziklileri de ağlamasınlar diye analar, namluların arasında emzirmeye başladı.

"Söyletmeden gitmem.Bunu aklınıza iyi yerleştirin köpekler'."

Söylememeye karar vermişti baba.Karısına da o yüzle baktı.Kadın, elli yıla varan yorgun, tüyleri seyrelmiş, göz kapaklarını indirip kaldırdı.

"Bilmeyiz." dedi, onayladığına sevinerek.

Kadını ansızın yere yıktı eli tabancalı.Babaya döndü.

"Çık üzerine öyleyse'."

Köylüler kıpırdanıp orta yere doğru yürümeye niyetlendiler.

"Tüfeklerinize mermi sürün'."

Aynı anda kopan şakırtıyla, ağızlarını memelerden çekti bebekler.Çoğu ağladı.

"Çık üstüne'. Kıymetliyse oğlun, bir çocuk daha yap, gözlerimin önünde."

Kadın, yan dönüp büzüldü.Baba, diz çöktü buyruk sahibine.

"Kölen olurum, ömrüm boyu.Bir erkekten, tövbe tövbe. Vur beni.Vurmazsan, ver tabancanı, önce karımı, sonra kendimi ... Hem niyetlensek bile, mümkün mü?.."

Köylülere döndü eli tabancalı.

"Bunlar...Bunlar da ölecek bir bir..."

"Gücü demek böylesi oğlumun?"

"İt'."

Baba, az ötesinde büzülmüş karısına baktı.Göz göze gelmekten utanıyorlardı.Kendisi yapamazdı böyle bir şey. Yapabilse bile karısından nasıl isteyebilirdi? Yıllardır namusunu koruduğu kadınına hangi yüzle bakabilecekti sonra?

İki el yaklaştı bu sıra.Elin birisinde tabanca vardı. Sırtına değdi.Ötekisiyle başını öne doğru itekledi.Kararlıydı. İstiyordu köylülerin gözü önünde bunları birleştirip, söylemediklerine pişman ettirmeyi.

Baba, dizleri üzerinde karısına yaklaştı.Omuzundan tutup kendisine doğru çevirdi.Göz göze gelmişlerdi işte.

Adam niyetini belli edince, kadın geriye kaçırmak istedi kendisini.

"Dur," dedi, oğlumuzun hatırına...

Kadın, az ötesinde bir çift çözme gördü.Çizmelerin arkasında tırtıllı demirler vardı.Bir anda bu ayaklar altında, oğlunun herşeyi bilen güzel başını gördü.Adam ayağını kaldırıp kaldırıp indiriyor, et, kemik, kan birbirinden ayrılırken, bilinen doğru ve güzel herşey de akıp gidiyordu.Kadın kendinden geçti.

Baba, karısının yanına iyice yaklaştı.Şöyle yapıverse, üzerinde olacaktı.Köylülerden birkaç yaşlı bağırdı.

"Yapma bu işi'."

Tabancadan birkaç kurşun sıkıldı, sese doğru.Konuşan sözünü başkaladı.

"Söylesene birader'.."

Baba, yarıbaygın kadının üzerine çıktı.Dudaklarını, toprakla kendisi arasında kalmış karısının yüzüne yapıştırdı. Köylülerin çoğu başlarını öne düşürdü.Emzikli kadınlar bebekler görmesin diye arkalarını döndü.

Ana, yüzüne yağmur yağmışçasına kendine geldi. Gözlerini araladığında, ıslaklığın yağmur yerine, kocasının göz yaşları olduğunu anladı.Bu yaşlara üzüleceğine sevindi.Demek kocası namusu uğruna acı çekiyordu.Daha çok güvendi ona.

Baba gülümsedi.Ana gülümsedi.Tatlı anları uzun sürmedi ama.Tabancanın namlusu soldurdu dudaklarındaki gülü. Yeniden iki duyguyu bir arada yaşamaya başladılar. Kendilerinden istenilen olmazla, kendilerinin kurtarmaya çalıştıkları olurdu, bu.Tabanca oğullarının üzerine çevrik değildi ya'. O, üç-beş saat önce uğurladıkları, uğruna nice çile çektikleri, ama buna karşılık tüm çilelerin pınarını kurutacağına güvendikleri oğulları kurtulacaktı belki. Ya kendileri? Namlu bu kez babanın boynuna değdi.

"Başlayın'. Haydi'."

Baba, dudaklarını karısının kulağına getirdi.

"Bak ne düşündüm."

Ana, başını iki yana sallayıp sesten uzaklaştı.Sonra iki eliyle üzerindeki başı, sevişiyorlarmış gibi çekip, dudaklarını kocasının kulağına değdirdi.

Devamı Sayfa 15 te

Belki de işveren bundan cesaretlenmiş olacak ki, İzmir'de lokavt ilan etmiştir. İzmir Pamuk Mensucat Fabrikasında çalışan 1500 kadar işçi, lokavtın ilanından sonra fabrikaya alınmamış ve böylece ilk lokavt patlak vermiştir.

Kendi çocuklarını, işçilerin sırtından kazandıkları artık-değer sonucu Avrupalarda okutan karılarının vizon kürklerini bile yabancı ülkelerden getiren, kızlarına doğum günü hediyesi olarak onbinlerce liralık araba hediye eden patronlar, işçiye emeğinin karşılığını vermemekte ısrar etmektedirler. İşçinin çocuğunun okumasına olanak tanımamaktadırlar, kendi düzenlerinin devamını sağlamak için, işçi çocuklarının da işçi olması için her türlü çabayı göstermektedirler. Olmaz böyle şey.. Olamaz.. Uyanan işçi sınıfımız bu zihniyeti yıkacaktır. Kendilerine milliyetçi adını takanlara günü geldiğinde alınterinin, emeğin ne kadar yüce bir değer olduğunu gösterecektir işçi sınıfı. İşçi sınıfının neler yapabileceğini ezberletecektir, para hırsından gözü kararmış kapitalizmin uşaklarına.. Ve gün gelecek işçi sınıfı bütün bu emperyalist sömürülere, haksızlıklara, eşitsizliklere, bozuk düzenin ters işleyen kahpe çarkına "DUR" diyecektir.

ONBİNLERCE İŞÇİ YÜRÜDÜ İZMİR'DE

İşverenler Sendikasının İzmir Pamuk Mensucat Fabrikasında çalışan işçileri sokağa atmasını, yani lokavt yapmasını kınamak ve protesto etmek için sokağa atılan 1500 işçi, 1500 mağdur işçi 23 Mart Pazar günü İzmir'de bir miting yaptı. Lokavt uygulaması ile sokağa atılan bu işçilere İzmir'de çalışan işçilerin dışında, çevre illerden gelen işçiler de katıldı. Böylece yürüyüşe katılanların sayısı onbinleri aştı. İşten atılan kardeşlerini desteklemek için yürüdü on binlerce işçi.. Miting sabah saatlerinde Basmane 9 Eylül Meydanından sessiz yürüyüş ile başlamıştır. İşçi çocuklarının ve kadın işçilerin de katıldığı davul-zurnalı yürüyüşte işçiler, "lokavt" yazılı bir siyah tabutu da beraberlerinde miting alanına kadar taşımışlar ve alanda yakarak denize atmışlardır.

DÖVİZLER

Ellerinde, "Fabrika işçinin, toprak köylünün", "Mülkiyet hakkı toplum yararına aykırı olamaz", "Patron senin işyerin burası değil, döviz kaçırdığın ülkedir", "İşçi-Köylü elele, halk cephesinde", "Hak istedik diye sokağa atıldık", "Karnımız aç, babamız işsiz", "Artık köle değiliz", "Lokavt yasalardan çıkarılmalı", "İşverenlerin lokavtını yeneceğiz" gibi yüzlerce döviz taşıyan işçilerle aile ve çocukları, Basmane ile Cumhuriyet Alanı arasındaki iki kilometrelik yolu, büyük kalabalık nedeniyle ancak 1,5 saatte yürümüşlerdir.

BİR İŞÇİ ÇOCUĞUNUN AĞLAYARAK YAPTIĞI KONUŞMA

Mitingde ilk konuşmayı lokavt uygulanan Pamuk Mensucat Fabrikasında çalışan bir işçinin ilk okulda okuyan Ercan Günce adlı çocuğu yapmıştır. Ağlayarak ve ağlatarak konuşmasını sürdüren ve "Beni ve kardeşlerimi okutan, karnımızı doyuran babamızın ekmeğini elinden almak istiyorlar" diyerek, sözlerini tamamlayan bu küçük konuşmacıdan sonra, miting büyük bir olgunluk içinde, ancak işçi sınıfına özgü bir olgunluk içinde sürdürülmüş ve bitmiştir.

Kongreler

KONUKLARIN KONUŞMALARI

İlk sözü alan Sendikamız Hukuk Müşavirlerinden Oğuz Yazıcıoğlu, hukuksal görüşlerini açıklamıştır. İkinci olarak Divan Başkanlığını da yapmakta olan Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Ertan Andaş sendikamızın izlediği genel politika hakkında bilgi vermiş ve "Sendikamız 13 sene gibi kısa bir zamanda Türkiye çapında çığ gibi büyüyerek, bazan sarı sendikacı olarak işçiyi soyanlara, sizlerle beraber mücadele ederek gereken dersleri vermiştir ve gene de verecektir." demiştir.

SEÇİMLER

Ertan Andaş'ın sözlerini bitirmesinden sonra gündemin diğer bir maddesi olan seçimlere geçilmiş ve yapılan oylama sonuçlarından Ekrem Akkuş'un Şube Başkanlığına seçildiği belli olmuştur.

Yönetim Kuruluna Mustafa Genç, Abdullah Bağcı, Naşit Küreci, M. Ramiz Yaman, Cavit Aydın ve Mehmet Aslantaş getirilirken aynı kurulun yedekliklerine de, Hüseyin Yılmaz, Ali Çeliker, Mehmet Güvercin, Cumali Kaymaz, Ali Kuru ve Duran Durmaz seçilmişlerdir.

Osman Tamtürk, Zahit Aydoğan ve Dursun Çetinbakış Denetim Kuruluna, bu kurulun yedek üyeliklerine ise, Bayram Başdoğan, Osman Kısa ve Veli Ardıç'ın seçildikleri belli olmuştur.

Onur Kuruluna Nihat Dönertaş, Sami Çelikdamar, ve Mehmet Darılmaz, bu kurulun yedekliklerine de Duran Akyüz, İ. Hakkı Açık ve Battal Kahraman seçilmişlerdir.

Genel Merkez delegelerinin Yönetim Kurulu tarafından seçilmesi kararlaştırılmıştır.

Genel-İş EMEK, kongresi yapılan şubelerimizin yeni seçilen yöneticilerini kutlar, kendilerine çalışmalarında başarılar diler.

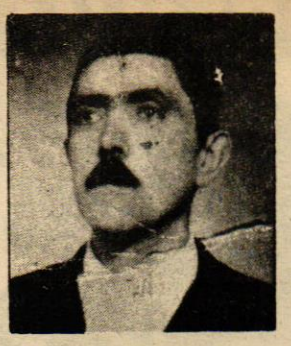

BAŞSAĞLIĞI

Karabük Belediyesi ESO İşletmesinde çalışan Sendikamız üyesi Mehmet Kılıç 3 Şubat 1975 günü işdönüşü evine giderken geçirdiği bir trafik kazası sonunda aramızdan ayrılmıştır.

Mehmet Kılıç, mesai bitiminden sonra evine gitmek üzere hareket ettikten sonra yolda Demir-Çelik Fabrikası otobüslerinden birisinin çarpması sonucu ölmüştür. Sendikamız camiasında ve mesai arkadaşları arasında iyi bir insan olarak bilinen Mehmet Kılıç'a Tanrıdan rahmet, ailesine ve yakınları ile arkadaşlarına baş sağlığı dileriz.

GENEL-İŞ EMEK

ÇELİŞİK PARTİLER TOPLULUĞU

bozulmaması için "Denize düşenin köpüğe sarılması" gibi, her önüne çıkan koalisyonda koltuk kapma heveslisi bir ortakla yola nasıl çıkılır? Kan görmekten mutlu olan, insanların birbirini vurmasını örgütleyen bir katil ortakla sokaklar ne kadar sessiz tutulur? Ve son bir kez de olsa iktidar koltuğuna oturmak hırsı ile yamalı hükümet kuran bir ortakla işler nasıl yürütülür, huzur, refah nasıl sağlanır?

Görünen odur ki, işçi sınıfını, tüm emekçileri, tüm ilerici, aydın, yurtseverleri ne olacağı belli-belirsiz yarınlar bekliyor.

HİKAYE

"Anladım, ben de aynı şeyi düşündüm. Başla."

Başlarını birbirlerinden uzaklaştırdılar. Göz göze geldiler. Gülümsüyorlardı gene. Vardıkları ortak duygunun sevinciydi bu.

Adam, omuzlarını gerdi, yuvarlattı. Sonra karısının kaymış yazmasından dökülen kır saçlarına, güneşin, yoksulluğun zamanından önce yıprattığı yüzüne iyice kapandı. Bu ara ellerini toprakla kardeşleşmiş sert, yarık ellerini, karısının ince ama gergin boynuna, okşuyormuş gibi yaklaştırdı. Dudakları da kimi zaman alnına, kimi zaman yanaklarına değiyordu. Her öptüğünde, köylülerden biri, birkaçı daha başını öne düşürüyordu.

"Demek sen de aynı şeyi düşündün ha'."

"Ben de aynı düşündüm ya'."

"Vay sen sağolasın karım. Vay sen sağolasın karım. Vay sen sağolasın karım. Vay sen sağolasın. Vay sen sağ. Vay sen. Vay. Vay..."

Babanın özellikle kolları gerildi. Gerildi. Gevşeyince, durdu bir süre. Sonra ayağa kalktı. Altından kadının gülümseyen ama boğulmuş olmaktan ötürü, kasılmaya başlamış yüzü göründü.

CEMİLE

ORHAN KEMAL

BU ROMAN, GRAFİK STUDYO S REKLAM AJANSINDA RESİMLENDİRİLMİŞTİR

Diz üstü kalkan Cemile:

- Ulan bırak şunu diyorum sana işte, bırak şunu!

İhtiyar adam öyle güldü ki, gözlerinden yaş geldi.

Nihayet et koptu, Cemile kıç üstü oturdu.. İri parça Sadri'ye gitmişti, ağzına atıverdi.

Cemile:

- Terbiyesiz! dedi, dert ye!

Sadri aldırış bile etmedi.

Yelekten sonra Sadri elini ağzını sabunladı, koca bir tas su içti, pencerenin önünde daima serili duran kola kokulu yatağına girdi, uyumağa hazırlandı.

Cemile:

- Amman âbi, dedi, gözünü sevim yatma. Değiş çamaşırını ondan sonra...

Sadri'nin bohçasını sandıktan çıkardı, ağabeysine temiz çamaşır verdi.

Sadri istemiye istemiye kalktı. Gene başının ağrısı tutmuştu. Göz kapakları ağırlaşmış, şakakları zonkluyordu. Sırtındakileri çıkarıp temiz çamaşır, giydikten sonra tekrar yatarken, Cemile:

- Ders n'oluyor? dedi. İzzet âbi uyandırır valla hi, karışmam!

- Başım ağrıyor..

- Bilmem, uyandırır.. Ben de uyandıracam zaten yıkanacaksın!

Sadri homurdandı, yorganın altında sağa sola kımıldandı, sonra hareketsiz kaldı.

Cemile sofrayı kaldırdı. Dışarda, dokumacı Musa'nın çocuklarının çelik çomak oynadıkları avlunun kenarındaki ocakta kaynayan bulaşık suyunu yere indirdi, sonra çamaşır kazanını istemek üzere, üst kata, dokumacı Musa'lara çıktı.

Musaların odası her zamanki gibi karmakarışıktı. Çivilerden düşmüş entariler, altüst yataklar. Odanın içi sidik kokuyordu..

Musa'nın karısı Zahide kısa boylu, eğri bacaklı karnı burnunda bir kadındı. Cemile kendini bildi bileli bu kadını hep karnı burnunda hatırlar. Kapının eşiğine oturmuş, kocasının gömleğini siyah tireyle dikiyordu. Sarı başı darmadağındı. Açık yakasından görünen memeleri boşalmış ve pörsümüştüler.

Karısının tam tersi olan yusyuvarlak Musa'ysa, otuzunu aşkındı. Yatağında yarı çıplak uzanmıştı. Cemile oda kapısında görününce toparlanmağa bile lüzum görmedi. Cemile sakınınca, beriki:

- Zarar yok, zarar yok.. dedi, yabancı değiliz!

Musa'nın babasının kalın sesi duyuldu:

- Musaa!

Birkaç lokma sonra ihtiyar adam sofradan çekildi. Zaten pek boğazsızdı. Sırtını duvara dayadı. Çocuklarının kurt gibi yeyişlerini hazla seyre başladı. Bir ara iki kardeş sahanda iri bir et parçasını aynı zamanda görüp atıldılar. Biri bir ucundan tuttu, biri bir ucundan..

- Bırak!
- Sen bırak!
- Asıl sen bırak!
- Neye? Sen bırak asıl!
- Ben senden önce gördüm, bırak..
- Vaaay, benden önce görmüş.. Asıl ben senden önce gördüm!

ŞİİR KÖŞESİ

M.Günhan YILMAZ

ÖRNEK KENT

Bir yer ki fabrikası bol;
Sıralanmış lojmanlar,
Banyo, mutfak, salon sevimli...
Dolaplar, kitaplık duvara gömme,
Önde; sıralanmış
Servis arabaları...
Bir yer ki fabrikası bol
Özel yuvalar,
Bale, resim, lisan
Öğretilmeli yavrularımıza...
Öyle ki,
Yemeklerimiz bile hazır
Gönderilmeli,
Masraflar kesilir nasılsa aylığımızdan....
İçimiz huzur dolu
Çalışabilmemiz verimli...
Kuş cıvıltıları, bahar neş'esiyle dolmalıyız;
Çalışma saatinde düşünmemeliyiz;
Çocuk, yemek, çamaşır, para
Kazancımız, hayat şartları düşünülerek verilmeli
Bir yer ki
Fabrikası bol,
Huzuru, insafı bol....

GÜN OLUR

Gün olur, alır başımı giderim,
Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda
Şu ada senin, bu ada benim,
Yelkovan kuşlarının peşi sıra.
Dünyalar vardır, düşünemezsiniz;
Çiçekler gürültüyle açar;
Gürültüyle çıkar duman topraktan.
Hele martılar, hele martılar,
Her bir tüylerinde ayrı telâş!...
Gün olur, başıma kadar mavi;
Gün olur, başıma kadar güneş;
Gün olur, deli gibi..

ORHAN VELİ

BEN MAKSADA BAKARIM

Mademki maksat barış
Yurtta barış
Cihanda barış
Salla gitsin atom bombasını
Mister Fışfış
İnsan dediğin nedir
Abur cubur
Olsa da olur
Olmasa da olur
Maksat barış
Yurtta barış cihanda barış
Kendi savaş
Adı barış
Ama yanarmış yıkılırmış
Boş veeeer
Maksat barış.

OKTAY RİFAT